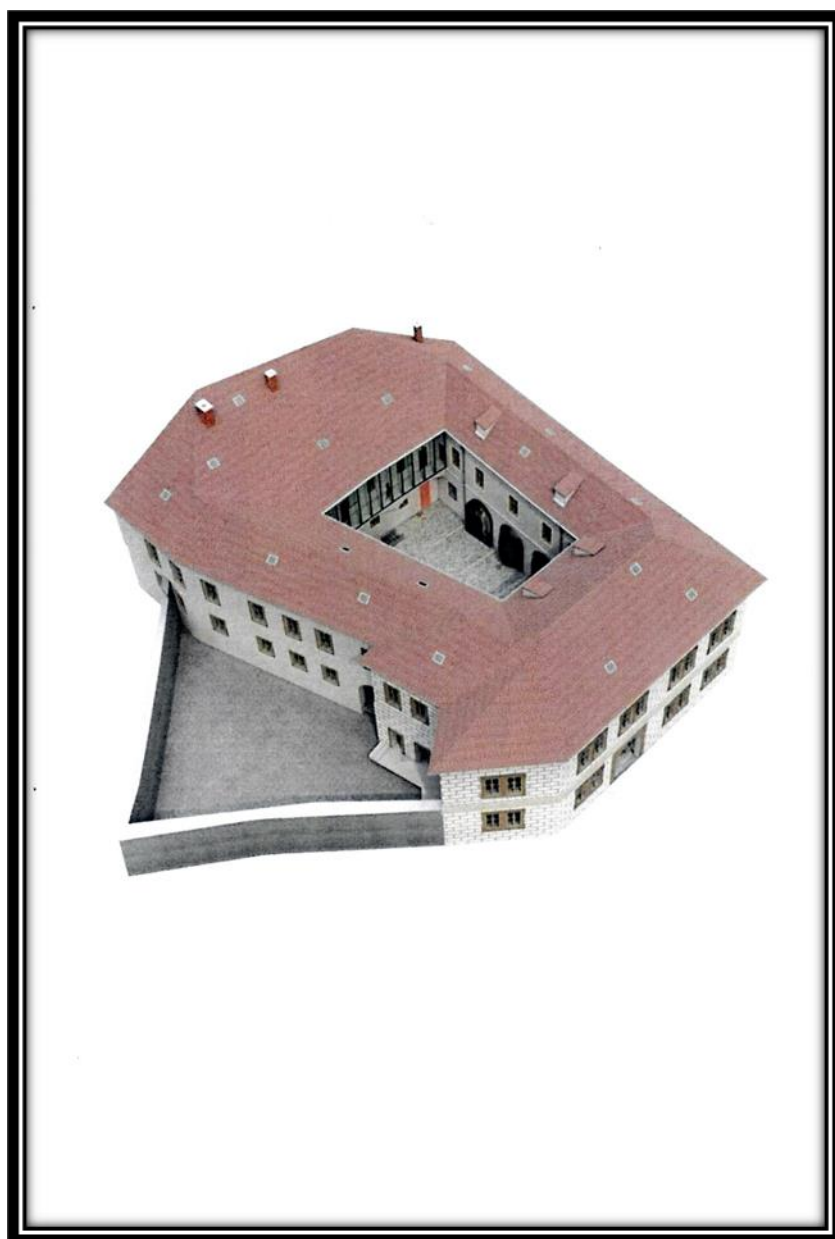

Výroční zpráva za rok 2022

Muzeum paměti XX. století, z.ú.

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

M XX Muzeum paměti
XX. století

Obsah

1. Úvodní slovo předsedkyně správní rady	2
2. Úvodní slovo ředitele	4
3. Orgány Muzea paměti XX. století	5
a) Správní rada – členové, činnost	5
b) Dozorčí rada – členové, činnost	6
c) Kolegium – členové, setkání v dubnu 2022	7
d) Poradní orgány ředitele Muzea	9
4. Organizační struktura a personální obsazení	11
5. Sídlo Muzea paměti XX. století – Dům pážat	13
6. Odborná činnost Muzea 2022	15
a) Oddělení historického vzdělávání	15
b) Oddělení sbírek a výstavnictví	37
7. Granty a partnerství Muzea v roce 2022 (přehled)	43
8. Webová stránka, sociální sítě, Muzeum v médiích	45
9. Hospodaření Muzea paměti XX. Století za rok 2022	53

1) ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDKYNĚ SPRÁVNÍ RADY MUZEA PAMĚTI XX. STOLETÍ

Vážení čtenáři,

Hlavní město Praha před třemi lety deklarovalo vůli mít muzeum, které bude připomínat zásadní historické milníky dvacátého století, jeho dva totalitní režimy, jejich oběti i hrdiny. Za poslední rok se podařilo dotáhnout libreto a rekonstrukční projekt stálé expozice v hradčanském Domě pážat, nyní už se čeká pouze na vypsání a výsledek výběrového řízení na zhotovitele.

Muzeum má ovšem jako hlavní náplň nejen výstavnictví, ale také vzdělávání v soudobých dějinách, a tento úkol průběžně naplňuje – jak svědčí množství historických debat, seminářů, konferencí, výstav a také filmový festival, jehož již třetí ročník v listopadu roku 2022 proběhl. Zejména pro mladé lidi je naprosto zásadní znát naši novodobou minulost, protože bez znalosti událostí a kontextu je téměř nemožné zorientovat se ve virtuální směsi pravdy, krátkých spojení, omylů, hoaxů, i cílené lživé propagandy. Že je tato propaganda úspěšná, můžeme pozorovat dnes a denně nejen na sociálních sítích, ale i na náměstích, kde se scházeli demonstrující lidé s hesly, která jako by popírala naši zkušenost posledních padesáti let. Současná ruská propaganda a ti, kdo jí podléhají, pak žonglují emočně zatíženými pojmy jako nacismus nebo fašismus, aniž by měli elementární dějepisné znalosti. A zatímco do loňského února to mohlo vypadat jen jako mlácení prázdné slámy, celý poslední rok s ustrnutím sledujeme, jak se tímto kdysi akademickým zápasem o minulost zaštitila krvavá a zcela skutečná válka, nekončící destrukce Ukrajiny, mrtví na obou stranách, výhrůžky válkou Evropě. A Rusko, zvalcované lety trvající domácí propagandou, není schopno a možná ani ochotno to zastavit.

Takovou sílu má lež. A proto tak moc potřebujeme pravdu – a vzdělanost. Přála bych tedy muzeu, aby co nejlépe dokázalo naplnit svůj slogan: Muzeum paměti XX. století – váš průvodce dějinami. A za sebe dodávám: i současností.

*JUDr. Hana Kordová Marvanová
předsedkyně správní rady Muzea paměti XX. století*

2) ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE MUZEA PAMĚTI XX. STOLETÍ

Vážení členové správní rady, dámy a pánové,

Muzeum paměti XX. století má za sebou třetí rok své existence. Oceňuji, že i v dobách, kdy hl. m. Praha přišla po dvou letech lockdownů a pandemických opatření o nezanedbatelnou část příjmů z turistického ruchu, podpořila finančně další fungování muzea. Díky nejen finanční, ale i politické podpoře našeho zřizovatele byla po pečlivé přípravě a ve spolupráci s dozorcími a poradními orgány muzea dopracována koncepce stálé expozice a v nejbližší době by měla být vysána soutěž na jejího zhotovitele, a souběžně i na adaptaci Domu pážat na budoucí sídlo muzea.

Muzeum zatím pokračovalo v jednom ze svých hlavních posláních, totiž připomínat československé dějiny dvacátého století i jejich turbulentní momenty – včetně historického kontextu. Činili jsme tak prostřednictvím veřejných debat, výstav, dnů otevřených dveří i konferencí, a to ve spolupráci jak s tradičními partnery jako byla Knihovna Václava Havla či Museum Kampa, tak s dalšími institucemi, se kterými nás spojuje zájem o nedávnou minulost (např. Knihovna Libri prohibiti, ÚSTR nebo sdružení Mene Tekel).

Po třetí jsme také na podzim uspořádali mezinárodní festival dokumentárních filmů s řadou doprovodných seminářů. Téma třetího ročníku bylo osmdesáté výročí útoku na Reinharda Heydricha a související válečná témata, vlivem událostí posledního roku na Ukrajině se ovšem řada snímků stala nechtěně aktuální... Podrobný přehled všech aktivit muzea naleznete na následujících stránkách.

*PhDr. Jan Kalous, Ph.D.
ředitel Muzea paměti XX. století*

3) ORGÁNY MUZEA PAMĚTI XX. STOLETÍ

Muzeum paměti XX. století, z.ú. (dále Muzeum) je instituce zřízena na základě usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 9/9 z 19. září 2019. Účel a předmět činnosti Muzea je definován v článcích 4 a 5 zakládací listiny. Účelem Muzea je podle Usnesení „zachování historické paměti v souvislosti se vznikem, existencí a pádem totalitních režimů na území Československa“, a dále pak také „připomínat odpůrce a oběti totalitních režimů a přispět k pochopení modelů autoritativního vládnutí“. Muzeum je deklarováno jako instituce paměťová, sbírkotvorná, vzdělávací a osvětová.

Muzeum paměti XX. století existuje v právní formě zapsaného ústavu. Je evidováno u Městského soudu v Praze, oddíl U, vložka 837. Muzeum má své IČ: 08694508, dále bankovní spojení: 2025450015/6000 a datovou schránku: iafju6y.

Muzeum v součinnosti s MHMP připravuje rekonstrukci sídla v Domě pážat pánů z Martinic na Hradčanech. Prozatímní kancelář má v Opletalově ulici 22, Praha 1 (3. patro).

Správní rada, dozorčí rada, kolegium Muzea paměti XX. století, z. ú.

Orgány ústavu jsou podle Zakládací listiny ústavu a Statutu Muzea paměti XX. století, z. ú.

- ředitel
- správní rada
- dozorčí rada
- kolegium

- a) **SPRÁVNÍ RADA** má sedm členů. Členy správní rady jmenuje zakladatel. Funkční období členů správní rady je pětileté. Nikdo nemůže být jmenován na více než dvě po sobě jdoucí funkční období.

Během roku 2022 bylo nutno přikročit k dovolbě dvou členů správní rady, a to z důvodů rezignace Mikuláše Pešty (rezignoval 17. 8. 2021, mandát skončil 17. 11. 2021) a Petra Blažka (rezignoval k 28. 2. 2022). Novými členy správní rady byli jmenováni Pavel Kugler (od 28. 2. 2022) a Jakub Wolf (od 1. 8. 2022).

Členové správní rady Muzea paměti XX. století v roce 2022

- PhDr. Petr Blažek, Ph.D., historik, ÚSTR (do 28. 2. 2022)
- JUDr. Mgr. Tomáš Jirsa, Ph.D., historik a právník, odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR
- JUDr. Hana Kordová Marvanová, radní HMP, právnička, předsedkyně správní rady
- doc. PhDr. Petr Koura, Ph.D., historik, Ústav českých dějin FF UK, vedoucí Katedry dějin a didaktiky dějepisu Pedagogické fakulty UK
- Jiří Padevět, spisovatel, badatel a nakladatel, ředitel nakladatelství Academia
- Bc. František Stárek, badatel, ÚSTR
- PhDr. Pavel Kugler, Ph.D., historik, zástupce ředitele odboru pro válečné veterány MO ČR (od 28. 2. 2022)
- Mgr. Jakub Wolf, politolog, Ministerstvo zahraničních věcí ČR (od 1. 8. 2022)

V roce 2022 se konala celkem čtyři zasedání správní rady.

Na zasedání 1. února vzala správní rada na vědomí informaci ředitele o libretu stálé expozice Muzea a schválila návrh rozpočtu.

Na zasedání 3. května projednala správní rada výroční zprávu muzea za rok 2021 s tím, že bude schválena po zapracování připomínek členů SR. Vzala na vědomí informaci o financování muzea v roce 2022 a o poradním sboru ředitele pro sbírkotvornou činnost. Na zasedání 1. září správní rada schválila výroční zprávu Muzea za rok 2021 a účetní uzávěrku muzea za rok 2021. Vzala také na vědomí zprávu auditora o auditu muzea za rok 2021. Schválila Plán činnosti Muzea na rok 2023 a vyzvala předsedkyni správní rady a ředitele Muzea, aby svolali Kolegium k diskusi o obsahu stálé expozice. Správní rada souhlasila s návrhem rozpočtu muzea na rok 2023 a vzala na vědomí informaci ředitele o stavu adaptace Domu pážat. Vzala na vědomí informaci o personální situaci Muzea.

Na zasedání 4. listopadu správní rada vzala na vědomí informaci ředitele o dodatku smlouvy o poskytnutí neinvestiční účelové dotace pro rok 2022, dále vzala na vědomí informaci ředitele o zaměstnancích Muzea. Správní rada vzala na vědomí informace ředitele o přípravě expozice s tím, že záměr bude projednán na dalším zasedání SR a Kolegia.

Všechny zápisy ze zasedání správní rady jsou dostupné na webových stránkách muzea: <https://www.muzeum20stolei/o-nas/>

- b) **DOZORČÍ RADA** je kontrolním orgánem Muzea paměti XX. století, z.ú., a má celkem pět členů jmenovaných a odvolávaných zakladatelem.

Během roku 2022 bylo nutno přikročit k dovolbě tří členů dozorčí rady, a to z důvodů rezignace Zdeňka Zajíčka (mandát skončil 14.3.2022), Ondřeje Matějky (mandát skončil 14.3.2022) a Lubomíra Brože (mandát skončil 10.5.2022). Novými členy dozorčí rady byli jmenováni Mariana Čapková (od 15.3. 2022), Jan Wolf (od 15.3. 2022) a Václav Bílek (od 10.5.2022).

Členy dozorčí rady jsou:

- Václav Bílek, zastupitel HMP
- Ing. Mariana Čapková, MBA, předsedkyně Výboru pro výchovu a vzdělávání Zastupitelstva HMP, zastupitelka HMP
- JUDr. Jiří Pospíšil, europoslanec, zastupitel HMP, předseda správní rady Museum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových
- Mgr. Petr Přenosil, člen výboru pro legislativu, veřejnou správu a transparentnost zastupitelstva HMP
- Jan Wolf, předseda Výboru pro kulturu, památkovou péči, výstavnictví a podporu cestovního ruchu Zastupitelstva HMP, zastupitel HMP, předseda dozorčí rady

V roce 2022 se konala celkem tři zasedání dozorčí rady.

Na zasedání 30. května mj. dozorčí rada schválila svůj jednací řád a usnesla se, že jednací řád DR Muzea nahrazuje zásady jednání dozorčí rady, schválené dne 6. 2. 2020. DR dále souhlasila s předloženou účetní závěrkou Muzea za rok 2020, neměla námitek proti předložené účetní závěrce za rok 2021, usnesla se, že hlasování o ní proběhne až po výroku auditora. Dozorčí rada neměla námitek proti předložené výroční zprávě muzea za rok 2021 usnesla se, že hlasování o ní proběhne až po schválení správní radou Muzea.

Na zasedání 5. září mj. dozorčí rada souhlasila s účetní závěrkou Muzea za rok 2021, doporučila správní radě Muzea, aby výroční zpráva muzea za rok 2022 byla předložena a schválena do termínu 31. května 2023. DR souhlasila s předloženou výroční zprávou Muzea za rok 2021, vzala na vědomí zprávu auditora o ukončeném auditu Muzea za rok 2021 a doporučila provedení auditu za rok 2022 stávajícím nezávislým auditorem Moore Audit CZ, s.r.o.

- c) **KOLEGIUM** je poradní a konzultační orgán správní rady Muzea. Členy kolegia jsou osobnosti a odborníci zabývající se moderními dějinami, totalitními režimy, odborníci v oblasti vzdělávání a muzejnictví.

Členové kolegia ke konci roku 2022:

- JUDr. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D. – bývalý ústavní soudce, rektor Právnické fakulty Západočeské univerzity v Plzni
- prof. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D. – politolog, děkan Fakulty sociálních studií MUNI
- prof. PaedDr. Stanislav Bendl, Ph.D. – vedoucí Katedry pedagogiky, Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta
- Mgr. Petr Daubner – středoškolský učitel dějepisu a zeměpisu
- Prof. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D. – ředitel Ústavu světových dějin FF UK
- Mgr. et Mgr. Viola Jakschová – historička a projektová koordinátorka
- JUDr. Ivana Janů – bývalá předsedkyně ÚOOÚ, dříve ústavní soudkyně a soudkyně mezinárodního trestního soudu v Haagu
- prof. PhDr. Vladimír Just, CSc. – publicista, člen katedry divadelní vědy na FF UK
- Dr. Łukasz Kamiński – ředitel Platformy evropské paměti a svědomí, bývalý ředitel IPN
- doc. Mgr. Bohunka Koklesová, Ph.D. – kunsthistorička, rektorka Vysoké školy výtvarných umění v Bratislavě
- PhDr. Jan Koura, Ph.D. – historik, Ústav světových dějin FF UK
- doc. PhDr. Petr Kreuz, Dr. – Archiv HMP, zaměřuje se na soudní archiválie
- doc. Ing. arch. Zdeněk Lukeš – architekt, historik architektury
- doc. RNDr. Martin Palouš – bývalý mluvčí Charty 77, zabývá se teorií totalitarismu, přednáší na univerzitě v New Yorku, spolupracuje s Muzeem holocaustu
- Ludmila Rakušanová – novinářka, bývalá redaktorka Rádia Svobodná Evropa
- Ing. Michael Rund – ředitel Muzea Sokolovska

- prof. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D. – historik, náměstek generálního ředitele Národního muzea
- Dr. Paweł Ukielski – zástupce ředitele Muzea Varšavského povstání
- Mgr. Martin Vadas – dokumentarista
- RNDr. Daniel Vaněk, Ph.D. – forenzní genetik
- PhDr. Pavel Žáček, Ph.D. – historik, bývalý ředitel ÚSTR

V roce 2022 se kolegium sešlo jednou. Dne 26. dubna 2022 v budově magistrátu HMP. Obsahem setkání byla diskuse nad rekonstrukcí Domu pážat a podobě budoucí stálé expozice.

Setkání kolegia 26. 4. 2022 v prostorách MHMP. Foto 2x Marta Myšková

d) **PORADNÍ ORGÁNY ŘEDITELE**

Ediční rada je poradním orgánem ředitele Muzea paměti XX. století, který jmenuje její členy po projednání ve správní radě muzea. Hlavní rolí ediční rady jsou odborné konzultace týkající se ediční činnosti muzea, zejména koncepce ročenky XX. a vydání neperiodických publikací.

Členové Ediční rady

- PhDr. Miroslav Urbánek (předseda) – Muzeum paměti XX. století
- Mgr. Bc. Markéta Bártová – Národní filmový archiv
- prof. PhDr. Miloslav Bednář, CSc. – Filozofický ústav AV ČR
- MgA. Veronika Bendová – Muzeum paměti XX. století
- PhDr. Petr Blažek, Ph.D. – Muzeum paměti XX. století
- Jaroslav Čvančara – spisovatel, publicista, pedagog, hudebník
- PhDr. Vít Fojtek, Ph.D. – Muzeum paměti XX. století
- doc. PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D. – Collegium Europaeum
- Dr. Łukasz Kamiński – Uniwersytet Wrocławski
- doc. Mgr. Marie Koldinská, Ph.D. – Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
- PhDr. Petr Koura, Ph.D. – člen Správní rady, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
- doc. PhDr. Ladislav Kudrna, Ph.D. – Ústav pro studium totalitních režimů
- PhDr. Zlataše Kukánová – Ministerstvo vnitra ČR
- Jiří Padevět – člen Správní rady, ředitel Nakladatelství Academia
- Mgr. Mikuláš Pešta, Ph.D. – Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
- Mgr. Peter Rendek – Platforma evropské paměti a svědomí, Praha
- doc. PhDr. Jaroslav Rokoský, Ph.D. – Filozofická fakulta UJEP v Ústí nad Labem
- prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc. – Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
- Radek Schovánek – Muzeum paměti XX. století
- Mgr. Jerguš Sivoš, Ph.D. – Ústav paměti národa, Bratislava
- Mgr. David Svoboda, MA, Ph.D. – Muzeum paměti XX. století
- Dr. Pawel Ukielski – Muzeum varšavského povstání
- PaedDr. Josef Velfl – Hornické muzeum v Příbrami
- Miroslav Vodrážka – hudebník, filozof, publicista
- PhDr. Pavel Žáček, Ph.D. – člen Kolegia, historik, Poslanecká sněmovna P ČR

Programová rada festivalu Nezlomní a obětovaní je poradním orgánem ředitele Muzea paměti XX. století, který jmenuje její členy po projednání ve správní radě muzea. Hlavní rolí programové rady jsou odborné konzultace týkající se obsahových otázek spojených s filmovým festivalem Nezlomní a obětovaní, zejména koncepce festivalu a výběru snímků zařazených do programu festivalu.

Členové Programové rady festivalu Nezlomní a obětovaní

- PhDr. Petr Blažek, Ph.D. (předseda)
- Mgr. Veronika Bendová
- prof. Mgr. Jaroslav Brabec
- PhDr. Michal Bregant
- Arkadiusz Gołębiewski
- Mgr. Petr Kopal, Ph.D.
- JUDr. Hana Kordová Marvanová
- PhDr. Petr Koura, Ph.D.
- Maciej Ruczaj, Ph.D.
- Mgr. Daniel Růžička
- PhDr. Jan Samohýl, Ph.D.
- doc. MgA. Olga Sommerová
- Ing. Jan Štern
- Mgr. Pavel Štingl
- Mgr. Martin Vadas
- Mgr. Ing. Kristina Vlachová
- prof. PhDr. Jiří Voráč

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost je odborným poradním orgánem ředitele v oblasti strategie sbírkotvorné činnosti Muzea a v oblasti správy a uchování jím spravovaných sbírek. Vyjadřuje se ke strategii sbírkotvorné činnosti Muzea a k jejím případným změnám, k nabývání nových přírůstků do sbírek, k vyřazování předmětů ze sbírkové evidence a k dalším otázkám týkajícím se správy a uchování sbírek. Ředitel Muzea jmenuje její členy po projednání ve správní radě.

Členové Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost

- PhDr. Jan Břečka
- Brig. gen. Mgr. Aleš Knížek
- PhDr. Aleš Kýr

- Jiří Padevěť
- Mgr. Jan Smetana
- Prof. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D.
- PhDr. Zuzana Strnadová
- Mgr. Ing. Pavel Vaněk, Ph.D.
- Bc. Alena Vyskočilová, DiS.

4) ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A PERSONÁLNÍ ZASTOUPENÍ

Statutárním orgánem je **ředitel**, kterého volí správní rada.

Ředitelem Muzea paměti XX. století, z.ú. je od 30. března 2021 PhDr. Jan Kalous, Ph.D.

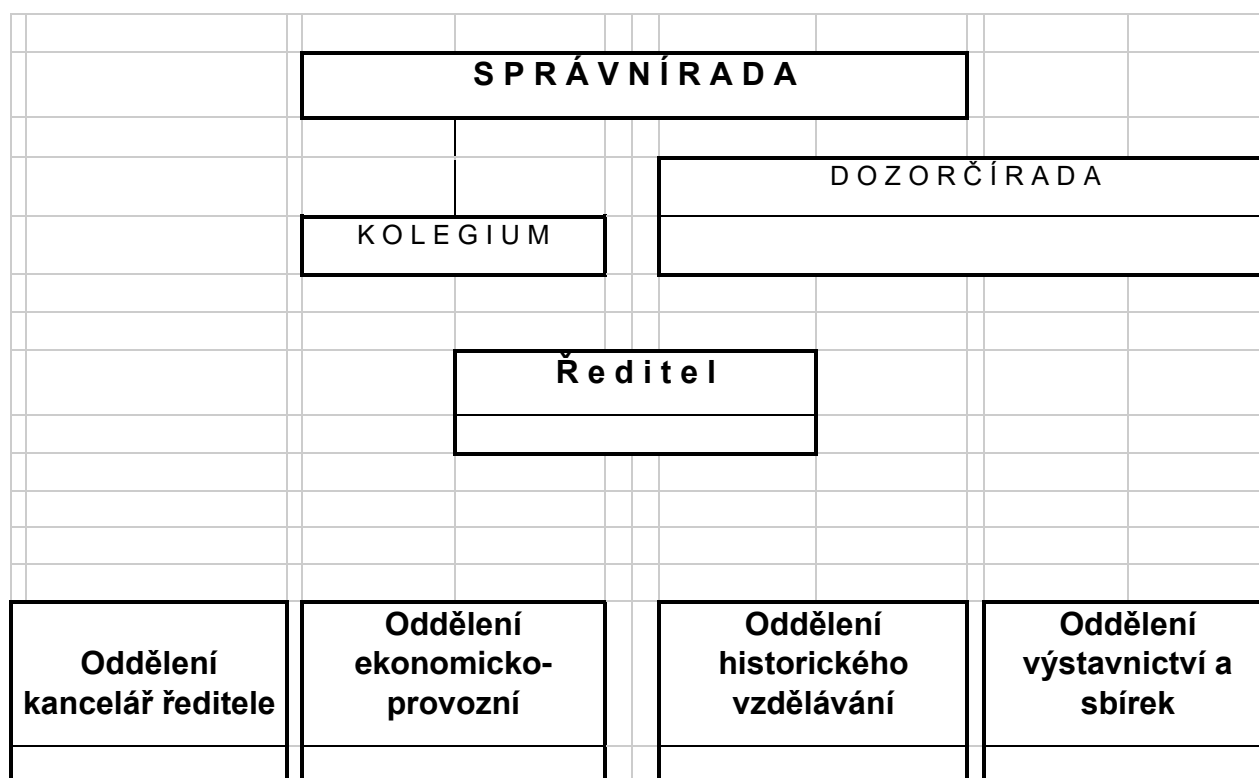
Muzeum je dále organizačně rozčleněno do čtyř oddělení, která vykonávají tyto činnosti:

1. **Oddělení kanceláře ředitele**, které zejména: koordinuje spolupráci s obdobnými paměťovými a muzejními institucemi v ČR a v zahraničí; rozhoduje v souladu s aktivitami Muzea o jeho vstupu do profesních sdružení a organizací, koordinuje agendu správní a dozorčí rady, resp. Kolegia, koordinuje správní agendu instituce, koordinuje agendu mediálních výstupů Muzea, koordinuje agendu fundraisingu, dotační politiky a zahraniční spolupráce, koordinuje prezentaci Muzea na sociálních sítích, včetně webových stránek Muzea (zde ve spolupráci s Oddělením historického vzdělávání a Oddělením sbírek a výstavnictví).
2. **Oddělení historického vzdělávání**, které zejména: koordinuje a provádí vědeckou činnost a aktivity Muzea, koordinuje a ve spolupráci s Oddělením ekonomicko-provozním zajišťuje pořádání konferencí, seminářů, workshopů a dalších vzdělávacích aktivit Muzea; tyto aktivity koná Muzeum samostatně nebo ve spolupráci s dalšími fyzickými nebo právníckými osobami, včetně zahraničních partnerů, ve spolupráci s Oddělením sbírek a výstavnictví se podílí na dokumentaci vzpomínek pamětníků, podílí se na tvorbě expozic Muzea a její následné prezentaci, zodpovídá za přípravu tiskových a elektronických odborných publikací, včetně katalogů výstav a dalších propagačních materiálů Muzea; tyto periodické i neperiodické publikace, případně audio a videonahrávky, může ve spolupráci s Kanceláří ředitele poskytovat partnerským organizacím v rámci spolupráce s dalšími institucemi.
3. **Oddělení výstavnictví a sbírek**, které zejména: systematicky shromažďuje, odborně zpracovává a spravuje muzejní sbírky, ve spolupráci s Oddělením historického vzdělávání a Oddělením ekonomicko-provozním koordinuje vznik výstavní expozice Muzea, plní povinnosti vlastníka sbírky muzejní povahy

podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých zákonů, prezentuje veřejnosti sbírky nebo jednotlivé sbírkové předměty, odbornou dokumentaci k nim a poznatky získané jejich odborným zpracováním, a to prostřednictvím stálé expozice i krátkodobých výstav k aktuálním událostem nebo výročím, zapůjčuje sbírkové předměty do expozic a na výstavy pořádané jinými subjekty v České republice a v zahraničí.

4. **Oddělení ekonomicko-provozní**, které zejména: vede přehled o hospodaření a účetnictví Muzea, zajišťuje ve spolupráci s dozorčí radou audit účetní závěrky, v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a v souladu se směrnicí GDPR zpracovává personální agendu Muzea, zajišťuje správu budovy, depozitáře a expozice, včetně ostrahy expozice, Muzea jako celku, zajišťuje zadávání zakázek podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, zajišťuje doplňkový prodej předmětů Muzea, včetně publikací Muzea, vede pokladnu Muzea.

Organizační schéma Muzea paměti XX. století, z.ú.

Personální stav Muzea v jednotlivých odděleních v roce 2022:

Oddělení kancelář ředitele pracovalo v roce 2021 ve složení:

PhDr. Miroslav Urbánek – vedoucí oddělení

Marta Myšková – administrativní pracovník / fotograf

Bc. Kateřina Hamplová – granty a projektová řízení (od 1. 1. 2022)

Bc. Kateřina Konečná – produkční (od 1. 6. 2022 do 31.12.2022)

Oddělení historického vzdělávání pracovalo v roce 2022 ve složení:
 PhDr. Petr Blažek, Ph.D. – vedoucí oddělení (od 1. 3. 2022)
 PhDr. Jan Samohýl, Ph.D. – didaktik, muzejní pedagog
 Mgr. David Svoboda, MA, Ph.D. – historik, odborný redaktor
 Radek Schovánek – dokumentátor, digitalizace
 MgA. Veronika Bendová – redaktorka

Oddělení výstavnictví a sbírek pracovalo v roce 2022 ve složení:
 PhDr. Vít Fojtek, Ph.D. – vedoucí oddělení
 Mgr. Kryštof Zeman – kurátor výstav od (1. 4. 2022)

Oddělení ekonomicko-provozní pracovalo v roce 2022 ve složení:
 Mgr. Bc. Vladimír Dvořák – ekonom
 Mgr. Peter Rendek – IT, webové stránky muzea (od 1. 1. 2022)

Externí zaměstnanci Muzea v roce 2021

Příjmení, jméno, titul	Pracovní poměr	Zařazení
Petr Havlík, Mgr.	DPP	koncepce Klubu přátel Muzea
Tereza Urbář, Mgr.	DPP	oral history
Hlaváček Petr, doc., PhDr., Ph.D.	DPČ	příprava návrhu obsahu expozice v Domě pážat, příprava tematických dočasných výstav, psaní odborných textů a publikací
Honsů Kristýna	DPP	evidence sbírek

DPP – dohoda o provedení práce

DPČ – dohoda o pracovní činnosti

5) SÍDLO MUZEA PAMĚTI XX. STOLETÍ – Dům pážat

Zastupitelstvo hlavního města Prahy schválilo dne 2. července 2020 umístění dočasného sídla Muzea paměti XX. století do Domu pážat, renesančního paláce na pražských Hradčanech. Dům poskytne Muzeu nezbytné zázemí pro expozici a další vzdělávací činnost. Budova nabízí prostory, které po nutných opravách budou vhodné i pro knihovnu a studovnu či pro přednáškový sál. Najde se zde rovněž místo pro depozitáře k uložení sbírkových předmětů. Nádvoří pak může v budoucnu hostit nejrůznější kulturní akce.

Dům pážat (vizualizace nádvoří po chystané rekonstrukci). Návrh doc. Ing. arch. Tomáš Hradečný

V lednu 2021 zpracoval doc. Ing. arch. Tomáš Hradečný stavebně technický průzkum (navázal tak na objemovou studii zpracovanou již v září 2020). Analyzoval v něm provedený stavebně technický průzkum, popsal poruchy stavby (vlhkost zdiva, odvod dešťových vod, uzavřené konstrukce) a současně doporučoval a navrhoval opatření, včetně kvalifikovaného odhadu finanční náročnosti.

V říjnu 2021 předložil doc. Ing. arch. Tomáš Hradečný projekt stavebních a adaptačních úprav Domu pážat Odboru hospodaření s majetkem Magistrátu hlavního města Prahy. Současně byl v září 2021 zpracován projektový záměr hlavní expozice. Návrh rekonstrukce – adaptace budovy a námět expozice byly představeny na tiskové konferenci a při jednání kolegia v červnu 2021.

Na jaře 2022 získal projekt stavebních a adaptačních úprav Domu pážat pravomocné stavební povolení. Dne 1. srpna 2022 schválila Rada HMP veřejnou zakázku „Stavební úpravy objektu č. p. 69 – Muzeum paměti XX. století, Kanovnická 3, Praha 1 – Hradčany“ a zařadila ji mezi investiční akce HMP. V závěru roku 2022 byla připravována soutěž na zhotovitele této veřejné zakázky (administruje odbor hospodaření s majetkem Magistrátu HMP).

Muzeum paměti XX. století připravovalo v průběhu roku 2022 libreto stálé expozice muzea v Domě pážat. Jednalo se o pravidelné konzultace v užším kruhu odborníků včetně architekta expozice Tomáše Hradečného, precizaci scénáře k stálé expozici se seznamem předpokládaných výstavních předmětů, shánění a předjednání výstavních předmětů, konzultace s muzejními a paměťovými institucemi a příslušnými odborníky, natáčení rozhovorů s pamětníky apod.

6) ODBORNÁ ČINNOST MUZEA V ROCE 2022

a) Oddělení historického vzdělávání

KONFERENCE, SEMINÁŘE A DEBATY

Muzeum paměti XX. století pořádá pro veřejnost konference, semináře a debaty se zajímavými hosty. Koncipovány jsou jako multioborová setkání osobností, které se dívají na zvolená historická témata z různých perspektiv. Jsou mezi nimi renomovaní vědci i pamětníci historických událostí. Většina akcí je natáčena a pro zájemce jsou záznamy dostupné na kanálu muzea na YouTube. Akce pořádá s dalšími institucemi, zejména s Knihovnou Václava Havla, Libri prohibiti, Ústavem pro studium totalitních režimů a Evropskou platformou paměti a svědomí.

Debata v Knihovně Václava Havla: Tak jiní, a přece spolu. Debata o Chartě 77

20. ledna 2022

Vznik Charty 77 1. ledna 1977 vyvolal u vládnoucí totalitní moci šok. Více než dvě stě občanů našlo odvahu podepsat petici, která žádala dodržování lidských práv a mezinárodních závazků, ke kterým se komunistické Československo připojilo. Nejvíce komunisty překvapilo různorodé spektrum petentů, od katolíků přes bývalé komunisty až k příslušníkům undergroundu.

Hosté: Petr Pithart, František Stárek, Miloš Rejchrt

Moderátor: Petr Blažek

Debata v knihovně Libri prohibiti: Zrušení StB a budování nových bezpečnostních složek 15. února 2022

Ve spolupráci s Libri prohibiti a B-production

Státní bezpečnost představovala nedůležitější represivní složku komunistického systému, k jejímu částečnému zrušení došlo 15. února 1990. Právě toto výročí si chtěli hosté i posluchači připomenout.

Hosté: Radek Schovánek, František Stárek, Jiří Růžek

Moderátor: Fedor Blaščák

Debata v knihovně Václava Havla: Hradčanský domeček

23. února 2022

Pod názvem Hradčanský domeček je známa budova nelegální mučírny OBZ, kterou prošlo více než třistapadesát obviněných. Všichni byli brutálně mučeni, mnozí z nich později popraveni. Debata měla připomenout jednu z nejtemnějších etap budování komunismu v Československu

Hosté: Prokop Tomek, Markéta Bártová

Moderátor: Jan Kalous

Debata v Knihovně Václava Havla: Svatí tři králové

17. března 2022

„Věřím v Boha a ve své pistole,“ odpověděl Václav Morávek Josefu Mašínovi na otázku, v co vlastně věří. Před osmdesáti lety, 21. března 1942, padl při přestřelce s gestapem na Prašném mostě v Praze poslední unikající člen odbojové skupiny, známé jako Tři králové. Název Svatí tři králové (Heilige drei Könige) dalo gestapo zpravodajské a diverzní odbojové skupině pplk. Josefa Balabána, pplk. Josefa Mašina a štktpt. Václava Morávka. Legendární trojici, která si sama říkala Tři mušketýři, podporovala řada přátel. Podíleli se na udržování kontaktů s Londýnem, zpravodajské spolupráci se sovětskou stranou, vydávání ilegálního časopisu V

boj či na různých diverzních akcích i mimo území protektorátu. Do spárů gestapa padl Josef Mašín při přestřelce 13. května 1941. Popraven byl 30. června 1942 na Kobyliské střelnici. Již 3. října 1941 byl v ruzyňských kasárnách zastřelen Josef Balabán a v březnu 1942 zahynul při přestřelce Václav Morávek, pověstný svými bláznivě odvážnými kousky.
Hosté: Petr Koura, **Jiří Padevět – NEBYL přítomen**, Jaroslav Čvančara
Moderátor: Petr Blažek

Ukázka pana Černého vybavení hrdiny na debatě v Knihovně Václava Havla v Praze.

Foto: Marta Myšková

Představení knihy Lubomíra Vejražky *Bolest přetrvá a cesta nekončí* 14. dubna 2022

Ve spolupráci s Libri prohibiti

Host: Lubomír Vejražka

Uvedení knihy: Petr Blažek

Moderátorka: Veronika Bendová

Autor knihy L. Vejražka s V. Bendovou na autorském čtení.

Debata v knihovně Václava Havla: Zapomenutý generál Sergej Vojcechovský 20. dubna 2022

Debata se věnovala jednomu z nejdůležitějších prvorepublikových velitelů, který byl po druhé světové válce zatčen sovětskou Smerš a zahynul ve stalinském Gulagu.

Hosté: Gabriela Havlůjová, Petr Hlaváček

Moderátor: Jan Kalous

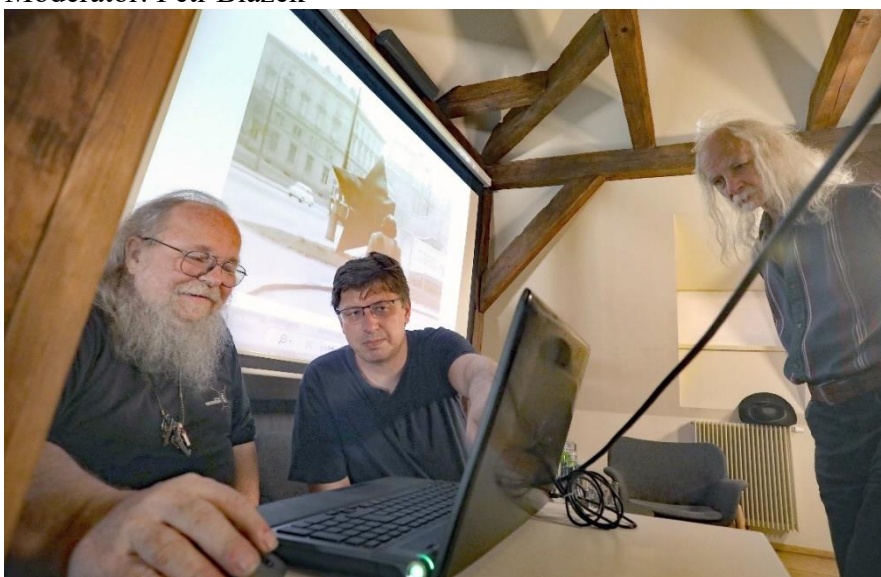
Ředitel muzea J. Kalous, historička G. Havlůjová a historik P. Hlaváček na debatě v Knihovně Václava Havla v Praze. Foto: Marta Myšková

Debata ve spolupráci s Museem Kampa: Vyhoštění a pražské návraty Allena Ginsberga 9. května 2022

Hosté debatovali o šedesátých letech a cestách slavného amerického básníka Allena Ginsberga do socialistického Československa, kde byl dokonce zvolen králem studentských Majáles a následně v duchu nejlepších recesistických tradic zase svržen. Doprovodný program k výstavě *Králové majálesů. Studentské slavnosti v Československu 1945-1990*.

Hosté: František Stárek, Josef Rauwolf

Moderátor: Petr Blažek

F. Stárek Čuňas, P. Blažek a J. Rauwolf připravují prezentaci na debatu ve Werichově Vile v Praze. Foto: Marta Myšková

Debata v Knihovně Václava Havla: Romas Kalanta a další živé pochodně v SSSR 18. května 2022

Před 50 lety, 14. května 1972, se v litevském Kaunasu zapálil na protest proti rusifikaci a sovětské okupaci Litvy Romas Kalanta. Jeho čin vyvolal v Kaunasu několikadenní pouliční protesty, které byly násilně potlačeny. Tehdejší události vešly do dějin jako Kaunaské jaro a o Kalantovi se dodnes mluví jako o litevském Palachovi. Podobně zoufalých protestů v SSSR však bylo více.

Úvodní slovo: velvyslanec Litvy v ČR Laimonas Talat-Kelpša.

Hosté: Robert van Voren, Roman Laube

Moderátor: Petr Blažek

Velvyslanec Litvy L. Talat-Kelpša, zleva R. van Voren R. Laube a P. Blažek na debatě Knihovně Václava Havla v Praze. Foto: Marta Myšková

Debata v Knihovně Václava Havla: Debata s polským historikem Pawlem Ukielskim o roce 1989. Představení knihy 1989 – Podzim národů 9. června 2022

Ve spolupráci s Polským institutem v Praze. Akce se konala v rámci veletrhu *Svět knihy*.

Během jednoho „roku zázraků“ padl komunismus v celé střední Evropě. Co spustilo dominový efekt v Polsku, NDR, Československu nebo Maďarsku? Rozpad komunistického systému přinesl na třicet let nové uspořádání Evropy, které se teď spolu s válkou na Ukrajině znovu zachvívá. Jak aktuální události souvisí s tehdejšími procesy? Večer pořádaly Polský institut v Praze, Knihovna Václava Havla, Muzeum paměti XX. století, Platforma evropské paměti a svědomí a nakladatelství Academia.

Hosté: Paweł Ukielský, Maciej Ruczaj

Moderátor: Petr Blažek

Ředitel Polského institutu M. Ruczaj historik P. Ukielský a historik P. Blažek v Knihovně Václava Havla v Praze. Foto: Vít Fojtek

Debata ve spolupráci s Museem Kampa: První máničky, hippies a vlasatci v Československu

13. června 2022

Na konci srpna 1966 vyhlásil ÚV KSČ celostátní kampaň proti tzv. vlasatcům, do které se zapojila řada státních a společenských institucí. Hlavní represivní roli sehrála Veřejná bezpečnost, která na konci srpna 1966 vyhlásila akci, v jejímž rámci bylo během několika týdnů evidováno a různým způsobem postiženo okolo čtyř tisíc mladíků. Jako jeden z „viníků“ byl v dokumentech ministerstva vnitra označen americký básník Allen Ginsberg. Doprovodný program k výstavě *Králové majálesů. Studentské slavnosti v Československu 1945-1990*.

Hosté: Filip Pospíšil

Moderátor: Petr Blažek

P. Blažek (zleva), F. Stárek, F. Pospíšil a M. Maryška na debatě ve Werichově vile v Praze. Foto: Marta Myšková

Debata v knihovně Václava Havla: Sto let Velké Prahy 15. června 2022

Ačkoli už kněžna Libuše „viděla město veliké“, Velká Praha se zrodila teprve před sto lety, v roce 1922. Kupříkladu Vršovice chápeme dnes jako širší centrum Prahy, před sto lety to byla předměstská venkovská enkláva. Na základě tří zákonů vydaných již v roce 1920 došlo ke spojení dosavadní Prahy s 37 blízkými i vzdálenějšími předměstími do jednoho územního a správního celku. Vytvořením pražské aglomerace se završilo úsilí několika generací pražských politiků. Jaké osobnosti byly spojeny s touto změnou? Jaké výhody mělo vytvoření Velké Prahy a jaká úskalí a problémy naopak přineslo?

Hosté: Milan Hlavačka, Hana Svatošová, Veronika Knotková

Moderátor: Jan Kalous

Milan Hlavačka (zleva), Jan Kalous, Hana Svatošová, Veronika Knotková v Knihovně Václava Havla v Praze. Foto: Marta Myšková

Seminář Ďáblice a další tajná pohřebiště obětí totalitních režimů 23. června 2022

Seminář byl věnován místům, kde byla tajně ukládána těla popravených a osob zemřelých ve výkonu trestu. Uspořádáno ve spolupráci s Ústavem pro studium totalitních režimů, Sdružením bývalých politických vězňů a Kabinetem dokumentace a historie vězeňské služby.

Hosté: Ladislav Kudrna, Martin Vadas, Aleš Kýr, Alena Šimánková, Jiří Línek, Petra Vinařová, Luděk Navara, Daniel Vaněk; Moderátoři: Jan Kalous a Petr Blažek

Seminář Ďáblice a další tajná pohřebiště obětí totalitních režimů. Foto 3x Marta Myšková

Odborný seminář Dokumentární film v muzejní expozici 12. září 2022

Seminář byl připraven ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze.

Hosté: Alicja Knast, Robert Kostro, Pavel Štingl, Paweł Ukielski, Petr Blažek

Moderátor: Jan Samohýl

Úvodní slovo: Petr Koura, Jan Kalous

Na snímku zleva historik P. Ukielski, historik R. Kostro a ředitel Polského institutu M. Ruczaj.

Odborná veřejnost v přednáškovém sále.

Účastníci semináře v sále Pedagogické fakulty v Praze.

V hovoru historik R. Kostro spolu s ředitelem MXX J. Kalousem. V pozadí ředitelka Národní galerie A. Knast.

Foto: 4x Marta Myšková

Autorské čtení z knihy Olgy Sozanské *Poslední prvotina*

13. října 2022

Ve spolupráci s Libri prohibiti

Host: Olga Sozanská

Uvedení knihy: Jiří Gruntorád a Petr Blažek

Moderátorka: Veronika Bendová

Autorka knihy Olga Sozanská. Foto: Marta Myšková

Debata v Knihovně Václava Havla: Rehabilitace generála Jana Syrového

19. října 2022

Debata v rámci festivalu proti totalitě Méně Tekel

Postava bývalého ministra obrany a předsedy československé vlády (od 22. září do 30. listopadu 1938) je spojována s obdobím národního ponížení v důsledku Mnichovské dohody. Poválečná éra, kdy byl generál Syrový odsouzen k dvacetiletému trestu těžkého žaláře, ke ztrátě vojenské hodnosti a propadnutí jmění, tvoří kapitolu z hlediska národních osudů ještě problematičtější. Současná česká justice, která se od roku 2021 zabývala jeho kauzou a nakonec letos očistila Syrového jméno, se tím zákonitě vyslovila i k jeho historické roli a povaze doby, kdy tento muž politicky působil i strádal.

Hosté: Jaroslav Rokoský, Jaroslav Müller, Jan Syrový

Moderátor: David Svoboda

Úvodní slovo: Jana Černochová

Syn generála Syrového (vlevo) a vnuk (vpravo), který převzal Osvědčení návratu hodností generálu J. Syrovému z rukou ministryně obrany Černochové.

Foto: 2x Marta Myšková

Mezinárodní konference Ruská hybridní válka proti demokratickému světu 16.–18. listopadu 2022

Ve spolupráci s Úřadem vlády ČR, Ústavem pro studium totalitních režimů, Platformou evropské paměti a svědomí.

Konference se zúčastnilo několik desítek zástupců paměťových institucí a organizací z více než dvou desítek zemí Evropy a Severní Ameriky sdružených v Platformě evropské paměti a svědomí a řada dalších pozvaných řečníků z řad politiků, novinářů, evropských institucí a aktivistů. Tématem konference byly současné ruské hybridní hrozby, se zvláštním zřetelem na oblast falzifikace dějin 20. století, tvorba mýtů jako nástroj dezinformační války a na jejich význam vzhledem k aktuální vojenské invazi Ruské federace na Ukrajině a coby výzvu pro mezinárodní společenství v oblasti paměťové politiky.

Konference se konala jako významná doprovodná akce českého předsednictví Rady Evropské unie. Zúčastnil se jí prezident Litvy pan Gitanas Nausėda, premiér České republiky pan Petr Fiala a národní lídryně Běloruska paní Svjatlana Cichanouská.

Předseda senátu ČR M. Vystrčil, ředitel MXX J. Kalous a ředitel Ústru L. Kudrna na recepci v Lichtenštejnském paláci v Praze.

Společný snímek předsedy senátu ČR M. Vystrčil, ředitel MXX J. Kalous, ředitel Ústru L. Kudrna, ředitel Platformy evropské paměti a svědomí M. Mutor.

Foto: 3x Marta Myšková

Konference Rudolf Slánský a spol. – justice a politické procesy 22. listopadu 2022

Ve spolupráci s Advokátní komorou ČR, Vrchním soudem, Vrchním státním zastupitelstvím. Období let 1948 až 1960 patřilo k těm nejhorším, jimiž si česká a slovenská justice za dobu své existence prošla. Ve zmanipulovaných politických procesech v těchto letech bylo popraveno celkem 241 osob. Stovky dalších byly zastřeleny při překročení hranic, tisíce zemřely ve věznicích a lágrech a další tisíce byly odsouzeny v následných soudních procesech. K tomu všemu docházelo za zdánlivého dodržování tehdejších zákonů a za osobní aktivní účasti

předválečných absolventů právnických fakult na místech soudců, prokurátorů, a bohužel i obhájců. Konference hledala odpovědi na tyto otázky: Jak to bylo možné? Jaké okolnosti je vedly k tomu, že se aktivně účastnili zmanipulovaných procesů a popřeli demokratické zásady, k nimž byli vychováni? Co je vedlo k tomu, že vraždám dodali punc zákonnosti?

Hosté: Petr Toman, Robert Němec, Viliam Karas, Pavel Blažek, Martin Puchalla, Luboš Dörfl, Lenka Bradáčová, Jan Kalous, Stanislav Balík, Petr Blažek, Aleš Kýr, Tomáš Sokol, Lukáš Trojan, Peter Kerecman, Eva Tomanová a JUDr. Václav Vlk

Moderátor: Vladimír Jirousek

Ředitel MXX J. Kalous při projevu na konferenci, která se konala na Vrchním soudu v Praze.

Předseda Vrchního soudu L. Dörfl v Praze na konferenci Rudolf Slánský

Foto: 2x Marta Myšková

Představení budoucí podoby sídla Muzea paměti XX. století 30. listopadu 2022

Ve spolupráci s Institutem plánování a rozvoje hlavního města Prahy a Centrem architektury a městského rozvoje

Novým sídlem Muzea paměti XX. století se stálou expozicí se v brzkou dobu stane Dům pážat v Kanovnické ulici na pražských Hradčanech, který ovšem bude muset projít zevrubnou proměnou. Poslední stavební zásahy do historické budovy před 50 lety byly stejně tak necitlivé jako doba sama. Důkladná a šetrná rekonstrukce této stavby napravit řadu chyb a vytvoří důstojný a funkční expoziční prostor pro 21. století. Dojde tak k vytvoření místa, které napomůže k zachování historické paměti, připomínání odpůrců oběti obou totalitních režimů a přispěje k pochopení modelů autoritativního vládnutí.

Hosté: Jan Kalous, Petr Blažek, Tomáš Hradečný, Petr Hlaváček, Martin Vadas

V sále byla představena podoba expozice Domu pážat MXX.

Debaty se zúčastnil zleva ředitel MXX J. Kalous, historik P. Hlaváček, P. Blažek, architekt projektu T. Hradečný a režisér M. Vadas.

Architekt T. Hradečný při výkladu v Centru architektury a městského rozvoje v Praze.

Foto: 3x Marta Myšková

Debata v Knihovně Václava Havla: Historický kontext rozpadu Československa 14. prosince 2022

Někteří jeho zániku dodnes litují, jiní si brzy zvykli. Každopádně ale platí, že jen málokterý stát se ve dvacátém století dovedl rozdělit mírumilovnou cestou. Před třiceti lety se rozpadlo Československo a vznikly dva nové nástupnické státy. Jaké důvody vedly k těmto událostem? Existovaly alternativy k tomu vývoji? Jak nyní vnímá Československo česká a slovenská společnost?

Hosté: Michal Macháček, Ivana Janů

Moderátor: Petr Blažek

I. Janů a Michal Macháček na debatě v Knihovně Václava Havla v Praze.

Foto: Marta Myšková

PUBLIKACE

Katalog k výstavě *Králové majálesů. Studentské slavnosti v Československu 1945–1990* / *The Kings of Majáles. Student Festivities in Czechoslovakia 1945–1990*

editor: Petr Blažek

autoři textů: Petr Blažek, Jan Kalous, Juraj Marušiak

duben 2022

Ve spolupráci s Museem Kampa – Nadací Jana a Medy Mládkových byla vydána doprovodná publikace ke stejnojmenné výstavě, jejímž hlavním tématem je majálesová tradice a její proměny se zaměřením na období po druhé světové válce, kdy dostala výrazně politické konotace. Katalog přibližuje nejen slavné majálesy v letech 1956 a 1965, které měly výrazně protestní charakter, ale zabývá se také poválečnými majálesy. studentskými slavnostmi v období pražského jara či obnovou majálesové tradice po roce 1989.

Katalog k výstavě *Nezpomeň na mne. JUDr. Milada Horáková a největší politický proces | Do Not Forget about Me. JUDr. Milada Horáková and the Greatest Political Show-Trial*

autor: Petr Blažek

červen 2022

Katalog vycházející ze stejnojmenné výstavy, která byla v červnu 2020 připravena při příležitosti sedmdesátého výročí tragických událostí, přibližuje vykonstruovaný politický proces s JUDr. Miladou Horákovou a dalšími osobnostmi, který se uskutečnil na jaře 1950.

Katalog k výstavě *Století martyřů*

říjen 2022

Dějiny 20. století byly tragicky poznamenány nástupem totalitních ideologií a režimů. Komunismus, fašismus a nacismus přinesly statisícům lidí nezměrné utrpení a vyžádaly si nespočet obětí v důsledku válek i v těch částech světa, které nebyly pod jejich přímou nadvládou. Všechny tyto ideologie vyrůstaly z nenávisi a byly spojeny s bezohledným a často krutě nelidským násilím. Muzeum paměti XX. století a Platforma evropské paměti svědomí připravili českou verzi výstavy o životních příbězích sedmadvaceti křesťanů, kteří položili život za svou víru. Mezi mučedníky jsou také P. Josef Toufar a biskup Gorazd II.

Katalog k výstavě *Křesťanský demokrat JUDr. Bedřich Hostička | Christian democrat JUDr. Bedřich Hostička*

editor: Petr Blažek

autoři textů: Petr Blažek, Vít Fojtek, Jan Kalous, Kryštof Zeman

listopad 2022

Výstava přibližuje osudy právníka JUDr. Bedřicha Hostičky, jenž byl jako politik Československé strany lidové zařazen do monstrprocesu s JUDr. Miladou Horákovou a spol. a odsouzen v roce 1950 k 28 letům těžkého žaláře za vykonstruované obvinění z protistátního spiknutí a špionáže pro Vatikán.

Katalog III. ročníku festivalu *Nezlomní a obětovaní*

listopad 2022

Katalog III. ročníku festivalu dokumentárních filmů o XX. století obsahuje vedle programu, medailonů tvůrců a fotografií a popisů promítaných filmů obsahuje rozhovory s režiséry a historiky.

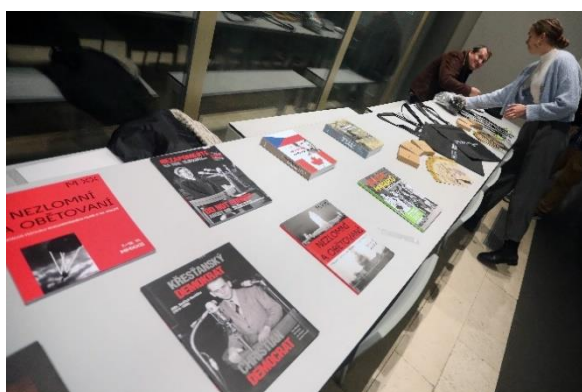
Editorka: Veronika Bendová

František EMMERT: *České povstání v květnu 1945*

prosinec 2022

Kniha Františka Emmerta je věnována květnovému povstání 1945, které se neodehrávalo zdaleka jen v Praze. Ačkoli tato událost nepatří mezi největší milníky našich novodobých dějin, přesto mu v naší moderní historii právem patří zcela mimořádné místo. Vypuklo spontánně až v okamžiku, kdy o osvobození od nacismu a obnově samostatného státu již bylo rozhodnuto, ovšem v několika předchozích staletích v českých zemích nedošlo ke srovnatelné

události. Do boje proti německým okupantům se na samém konci války se zbraněmi v rukou a nasazením vlastního života zapojily desetitisíce lidí po celých Čechách a Moravě. Účastnili se jediného celonárodního ozbrojeného povstání, ke kterému v českých zemích došlo od časů třicetileté války. Tisíce z nich v posledních dnech již rozhodnutého konfliktu zahynuli. Nadstandardně zpracovaná kniha je věnována všem obětem, hrdinům, účastníkům i pamětníkům události z posledního válečného května, které se zapsaly do paměti celé jedné generace našich předků. Obsahuje více než 180 unikátních fotografií a reprodukce desítek archivních dokumentů ve zvláštní kapse.

Ilustrační snímky z akcí, na kterých byli k zakoupení publikace vydané MXX.

Foto: 3x Marta Myšková

FESTIVAL

Festival dokumentárních filmů Nezlomní a obětovaní

Festival dokumentárních filmů o XX. století Nezlomní a obětovaní vznikl v roce 2020 jako projekt Muzea paměti XX. století. Snahou organizátorů je vytvořit mezinárodní přehlídku dokumentárních filmů věnovanou dramatickým událostem a historickým osobnostem minulého století. Inspirována je polským festivalem dokumentárních filmů NNW v Gdyni. Festival pořádá muzeum ve spolupráci s řadou dalších institucí. Bližší podrobnosti jsou dostupné na webové stránce muzea a na festivalové stránce www.nezломniaobetovani.cz. Muzeum vydává festivalový katalog.

Třetí ročník festivalu se konal v Praze od **7. do 12. listopadu 2022** v prostorách Kampusu Hybernská (Hybernská 4, Praha 1) a v kině Bio Oko (Františka Křížka 15, Praha 7). Jeho hlavním tématem bylo 80. výročí atentátu na Reinharda Heydricha – operace Anthropoid a související historické události.

Během třetího ročníku bylo promítnuto celkem 31 snímků. Navíc byly v rámci komponovaného pořadu uvedeny vybrané filmové týdeníky z roku 1942. V programu nechyběly vedle převažujících dokumentárních snímků také hrané filmy: *Atentát* (režie Jiří Sequens, 1964), *Operace Silver A* (režie: Jiří Strach, 2007) a *Kulka pro Heydricha* z cyklu *České století* (rež. Robert Sedláček, 2013). V rámci nočního promítání byl uveden celý sedmidílný televizní seriál (*Tři králové*, režie: Karel Kachyňa, 1998).

V programu hrály důležitou roli zahraniční snímky, které byly uvedeny v českém prostředí poprvé. Dva z nich byly polské: *Atentát na Kutscheru / Zamach na Kutscherę* (režie: Zbigniew Wawer, 2004) a tematicky obdobný animovaný snímek *Ve jménu bojujícího Polska: Atentát na Kutscheru 1. února 1944 / W imieniu Polski Walczącej: zamach na Kutscherę 1 lutego 1944* (režie: Piotr Dismas Zdanowicz, 2019). Uveden byl rovněž maďarský snímek *Pomník vrahům / A gyilkosok emlékműve* (režie: Dániel Ács, 2021), ukrajinský dokument *Děti velkého hladu / Діти великого голоду* (režie: Sněžana Potapčuk, 2020), litevský film *Jasan, Tygr a Plamen / Uosis, tigras ir liepsna*, (režie: Edita Mildažytė, 2019), slovenské snímky *Žena nové doby/Žena novej doby* (režie: Anna Grusková, 2022) a *Atentát na Heydricha: Příbeh Jozefa Gabčíka a Jana Kubiša* (režie: Veronika Tóthová, 2013), německý dokument *Situace a Krajina / Zustand und Gelände* (režie: Ute Adamczewski, 2019) a anglický dokument *Tichá ves / The Silent Village* (režie: Humprey Jennings, 1943).

V programu festivalu byla v roce 2022 poprvé zařazena **studentská soutěž**, které se účastnilo celkem osm studentských filmů z produkce FAMU. Z toho byly čtyři krátké animované dokumenty a čtyři přibližně hodinové snímky. Tematické zadání soutěže byla reflexe dějin 20. století. Hlavní cenu vyhrála režisérka Haruna Honcoop za experimentální crossoverový dokument *Na věčné časy – relikty architektury socialistické éry*. Porota se vzhledem k vysoké úrovni nominovaných filmů rozhodla udělit ještě dvě zvláštní uznání: Jiřímu Strejcovskému za snímek *Komplex epepeje*, zabývající se příběhem Slovanské epepeje Alfonse Muchy; a Davidu Daenemarkovi za krátký animovaný film *Inscenace No1948*.

Další novinkou byly doprovodné **semináře a workshopy pro studenty**. Konalo se jich se celkem pět. Jako preludium festivalu se již v září 2023 uskutečnil ve spolupráci s Pedagogickou fakultou UK v Praze odborný seminář pro pracovníky v archivech a muzejnictví s názvem *Dokumentární film v muzejní expozici*.

Další seminář *Mezi fikcí a skutečností – Historie ve filmu, dokumentu a zpravodajství* byl uspořádán ve spolupráci s Českou televizí. Jeho účastníci se zabývali hranicemi autorské licence při zpracovávání historických událostí, přiblížení historických výročí ve zpravodajství a publicistice a mnoha dalšími tématy. Třetí seminář připravili historici Petr Koura a Petr Blažek na téma *Reflexe operace Anthropoid ve filmu*. V rámci festivalu muzeum připravilo pro studenty dva workshopy: *Jak vzniká dokumentární film* a *Nové trendy v dokumentaristice*. Těchto workshopů se účastnili hosté festivalu z Polska – režisér a ředitel festivalu NNW Arkadiusz_Gołębiewski a novinář Martin Wikło. Dalšími hosty festivalu Nezlomní a obětovaní byli režisérky Olga Sommerová, Edita Mildažytė (Litva), režisér Pavel Štingl, Anna Grusková (Slovensko) či dokumentaristka a válečná reportérka z Ukrajiny Sněžana Potapčuk.

Součástí festivalu byly tři dopolední bloky **školních projekcí**, během nichž bylo promítnuto celkem šest snímků s průměrnou návštěvností 290 studentů na den. Festivalu se také účastnili studenti SSPŠ, kteří o jejím průběhu natáčeli reportáž, spojenou s medailony přítomných hostů a tvůrců.

Všechny snímky doprovázely **debaty s pozvanými filmovými tvůrci a historiky** (Petr Blažek, Jan Kalous, Petr Koura, Eduard Stehlík, Olga Sommerová, Pavel Štingl a další). Na festivalu byla udělena dvě tradiční ocenění. Cenu **Tvůrce paměti** převzal dokumentarista a kameraman Martin Vadas, který se dlouhodobě zabývá ve svých filmech vyrovnáváním se s minulostí, druhé festivalové ocenění. Ocenění **Strážce paměti – Cena Jaroslavy Janderové**,

určené pro osobnosti, které se nejrůznějším způsobem dlouhodobě snaží o udržení historické paměti, obdržel na závěrečném ceremoniálu undergroundový filmař Petr Prokeš.

V rámci doprovodného programu byla 7. do 30. listopadu 2022 uvedena v Galerii Ambit výstava *Křesťanský demokrat JUDr. Bedřich Hostička*.

Partnery festivalu byly tyto subjekty a organizace: Česká televize – hlavní mediální partner, Polský institut v Praze, Česko-polské fórum MZV, Národní filmový archiv, Kampus Hybernská, Vojenský historický ústav, Památník Ticha, Goethe institut, Listzův institut – Maďarské kulturní centrum Praha, Velvyslanectví Litevské republiky, Slovenský inštitút a Smíchovská střední průmyslová škola a gymnázium. Festival byl realizován s finanční podporou hl. m. Praha a s příspěvím prostředků z Česko-polského fóra.

Záštitu nad festivalem převzala místopředsdkyně Senátu PČR Jitka Seitlová, dále rektorka UK Milena Králíčková, ministr kultury Milan Baxa, ministryně obrany Jana Černochová a ministr zahraničí Jan Lipavský.

Na výběru snímků, koncepci a tematickém zaměření festivalu se podílí Programová rada festivalu *Nezломní a obětovaní*, která je poradním orgánem ředitele muzea.

Režisér M. Vadas a střihač Petr Prokeš s udělenými Cenami.

Novinář M. Wollner a ředitel MXX J. Kalous na semináři v ČT.

Foto: Marta Myšková

DALŠÍ AKTIVITY

Seminář *Zločiny komunismu* – on-line

24. února 2022

Ve spolupráci s Mladými demokraty a Výborem pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu Parlamentu ČR.

Připomenutí výročí komunistického státního převratu, politických procesů v Československu, událostí let 1968-1969, aktuálního dění na Ukrajině a následná diskuse.

SETKÁNÍ S HISTORIÍ NA NÁPLAVCE

Kobka č. 17, Smíchovská náplavka

5. – 12. dubna 2022

Na Smíchovské náplavce se v rámci představení Muzea odehrály různé aktivity. Připravili jsme výstavu o činnosti muzea, o připravované rekonstrukci budoucího sídla v Domě pázat na Hradčanech a plánované stálé expozici. Na večerních debatách jsme se také zabývali válkou na Ukrajině, významnými muzejními institucemi v Polsku, historickým vzděláváním na školách a připomenuli si výročí narození Karla Kryla.

Debata o rekonstrukci Domu pážat a návrhu stálé expozice - 5.dubna 2022. Účastníci: Hana Kordová Marvanová, Jan Kalous, Petr Blažek, Petr Hlaváček

Předsedkyně správní rady MXX doktorka Hana Marvanová spolu s ředitelem

MXX J. Kalousem (vlevo) a historikem MXX P. Blažkem.

Foto: Marta Myšková

Diskuse s Davidem Svobodou o Ukrajině, Rusku a nás – 6. dubna 2022

Účastníci: Petr Blažek (moderátor), David Svoboda

Přednášející ukrajinista MXX v Kobce 17 v Praze D. Svoboda.

Foto: Marta Myšková

Význam paměti pro budoucnost Evropy – 7. dubna 2022

Účastníci: Peter Rendek (moderátor), Marek Mutor, Pawel Ukielski, Maciej Ruczaj

Debata v Kobce 17 v Praze, zleva ředitel Platformy evropské paměti a svědomí M. Mutor, historik P. Ukielski a ředitel Polského institutu v Praze Maciej Ruczaj

Foto: Marta Myšková

Historia magistra vitae? – 11. dubna 2022

Účastníci: Jan Samohýl (moderátor), Petr Hlaváček, Ladislav Kudrna, Patrik Herdics

Moderátor debaty v Kobce 17 v Praze J. Samohýl, historik P. Hlaváček, ředitel ÚSTRu L. Kudrna a učitel P. Herdics.

Večer s písněmi Karla Kryla – 12. dubna 2022

Účastníci: Vojtěch Klimt, Radek Schovánek

Učinkující v Kobce 17 v Praze zleva R. Schovánek a publicista V. Klimt.

Foto: Marta Myšková

CYKLUS HISTORIE A SOUVISLOSTI

S historikem Davidem Svobodou o dějinách Ukrajiny

14. března 2022

Ukrajinka David Svoboda v obsáhlém rozhovoru popisuje dějiny konfliktů na Ukrajině a možné cesty k jejich vyřešení.

Host: David Svoboda

Moderátor: Petr Blažek

S historikem Petrem Hlaváčkem o našem poměru k Rusku

29. března 2022

Historik Petr Hlaváček v rozhovoru podrobně popisuje vztahy Českých zemí a dalších států Evropy k Rusku i to, jak se proměňovaly v průběhu staletí.

Host: Petr Hlaváček

Moderátor: Petr Blažek

S Petrem Rendekem o Platformě evropské paměti a svědomí

9. června 2022

Výkonný ředitel Platformy evropské paměti a svědomí Peter Rendek analyzuje důležitost mezinárodní spolupráce při výzkumu a následné prezentaci fungování totalitních režimů.

Host: Peter Rendek

Moderátor: Petr Blažek

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ V DOMĚ PÁŽAT 21. srpna 2022

- Komentované prohlídky Domu pážat.
- Diskuse Srpnová okupace a její paralely
Host: Miroslav Novák
Moderátor: Petr Blažek
- Koncert Václava Koubka.

Vystoupení V. Koubka v rámci Dne otevřených dveří v Domě pážat v Praze a přednáška politologa M. Nováka.
Foto: Marta Myšková

FESTIVAL *Meme Tekel*

17. – 23. října 2022

V rámci festivalu Muzeum prezentovalo výstavu *Století mučedníků*, proběhl diskusní večer v Knihovně Václava Havla (*Rehabilitace generála Jana Syrového*) a byly předneseny příspěvky na konferenci *Solidarita, právo a zodpovědnost v kontextu novodobých dějin* v Senátu Parlamentu ČR.

Ředitel MXX J. Kalous s potomkem jednoho z popravených komunistických funkcionářů Karlem Šlingem na slavnostním zahájení festivalu Meme Tekel v kině Mat v Praze.
Foto: Marta Myšková

KORZO NÁRODNÍ

17. listopad 2022

Prezentace Muzea, autorské čtení, besedy o politice M. S. Gorbačova a jejím odrazu v ČSSR, historické procházky (Prahou února 1948).

Přednáška ředitele MXX J. Kalousek v tramvaji č. 89 u Národního divadla v Praze a publikace na stánku MXX.
Foto: Marta Myšková

MUZEJNÍ EDUKACE

Vzdělávací aktivity Muzea paměti XX. století se v roce 2022 soustředily na akce pro veřejnost a spolupráci se středními školami. Uskutečnila se řada debat, seminářů, workshopů, komentovaných prohlídek výstav (připraveny byly pracovní listy), filmové projekce a historické procházky. Muzeum bylo spoluřešitelem projekt CERV Evropská paměť Citizens, Equality, Rights and Values Programme (CERV) *Studenti a tři tváře totalitní ideologie*.

Stánek s publikacemi a propagačními předměty Muzea v rámci akce Korzo Národní na Piazzetě Václava Havla u Národního divadla. Historik Kryštof Zeman, seznamuje s publikacemi zájemce na stánku Muzea paměti XX. století.

Foto: Marta Myšková

Pracovní listy k projektovým hodinám

- Edukační materiály k exteriérové výstavě Králové majálesů. Studentské slavnosti v Československu 1945–1990 (duben–červenec 2022)
 - Pracovní listy k projektovým hodinám pro český jazyk a pro dějepis.
 - Třetí pracovní list je určen jako informace pro pedagogy.
- Edukační materiál k mezinárodní výstavě Století mučedníků (září–říjen 2022)
 - Pracovní list k společenskovedním předmětům
- Edukační materiál k výstavě Křesťanský demokrat JUDr. Bedřich Hostička (1914–1996) - (listopad 2022)
 - Pracovní list pro dějepis a společenskovední předměty

- Edukační materiál k III. ročníku festivalu dokumentárních filmů o XX. století Nezlomní a obětovaní Operace Anthropoid (listopad 2022)
 - Pracovní list k společenskovedním předmětům

Mobilní aplikace – virtuální průvodce (realizace červen-září 2022) a historická procházka Prahou pro studenty a veřejnost

- PhDr. Jan Kalous, Ph.D. na téma: Prahou února 1948
- doc. Jaroslav Šebek, Ph.D. na téma: Osobnost kardinála Františka Tomáška a katolická církev v době normalizace (24. květen 2022)
- PhDr. Prokop Tomek, Ph.D. na téma: Praha v hledáčku STB (8. červen 2022)

Filmové projekce pro školy k III. ročníku festivalu dokumentárních filmů o XX. století Nezlomní a obětovaní Operace Anthropoid

1. blok pro školy:

středa 9. listopadu 2022 od 8.30 do 10.30

Kulka pro Heydricha z cyklu České století

Debatu vedli Jan Samohýl a Petr Koura

ZŠ Vratislavova

(studentů20)

ZŠ Fr. Plamínkové

(studentů60)

ZŠ Hovorčovická

(studentů50)

SOU Malešice

(studentů60)

Smíchovská střední průmyslová škola a gymnázium

(studentů 30)

2. blok pro školy:

středa 9. listopadu 2022 od 11.00 do 12.30

Šil jsem u Kubiše

Debatu vedli Jan Samohýl a Pavel Štingl

ZŠ Petřiny

(studentů25)

Střední průmyslová škola na Proseku

(studentů60)

Smíchovská střední průmyslová škola a gymnázium

(studentů 30)

3. blok pro školy:

čtvrtek 10. listopadu 2022 od 8.30 do 10.00

Druhý život Lidic

Debatu vedli Jan Samohýl a Pavel Štingl

Gymnázium, Praha 6

(studentů35)

Základní škola a Střední škola Karla Herforta,

(studentů55)

Lauderovy školy

(studentů 20)

Smíchovská střední průmyslová škola a gymnázium

(studentů 30)

4. blok pro školy:

čtvrtek 10. listopadu 2022 od 10.30 do 12.00

Ztráta důstojnosti z cyklu Ztracená duše národa

Debatu vedli Olga Sommerová a Petr Blažek

Gymnázium Kladno

(studentů60)

SPŠ Dopravní, a.s.

(studentů20)

Základní škola Generála Janouška

(studentů50)

Smíchovská střední průmyslová škola a gymnázium

(studentů 30)

5. blok pro školy:

pátek 11. listopadu 2022 od 8.30 do 10.30

Ležáky 1942

Debatu vedli Jan Kalous a Eduard Stehlík

Obchodní akademie, Heroldovy sady

(studentů 60)

Lauderovy školy

(studentů 20)

Gymnázium Arabská

(studentů 30)

6. blok pro školy:

pátek 11. listopadu 2022 od 11.00 do 12.30

Stopa vede k A-54

Debatu vedli Petr Koura a Stanislav Kokoška

ZŠ U Boroviček

(studentů 35)

Gymnázium Arabská

(studentů 35)

Obchodní akademie, Karlín

(studentů 60)

Důležitým partnerem na festivalu byla Smíchovská střední průmyslová škola a gymnázium. Výsledkem spolupráce byly filmové záznamy workshopů a především dokument, který natočili studenti ze Smíchovské střední průmyslové školy a gymnázia pod vedením pedagoga Davida Řehořky. Reportáž vznikla v rámci Mediálního domu Preslova, který je součástí smíchovské školy.

Workshopy pro studenty k III. ročníku festivalu dokumentárních filmů o XX. století Nezlomní a obětovaní Operace Anthropoid

- Jak vzniká dokumentární film? (9. listopad. 2022)
Lektoři: Arkadiusz Gołębiewski, Pavel Štingl, Olga Sommerová
- Nové trendy v dokumentaristice (10. listopad 2022)
Lektoři: Arkadiusz Gołębiewski, Martin Vadas, Martin Wikło

Těchto workshopů se zúčastnilo celkem přibližně 60 studentů.

Workshop, zleva lektoři, ředitel polského festivalu filmů A. Golebiewski, režisérka O. Sommerová, režisér P. Štingl, historik MXX Petr Blažek a didaktik MXX J. Samohýl se studenty. Foto: Marta Myšková

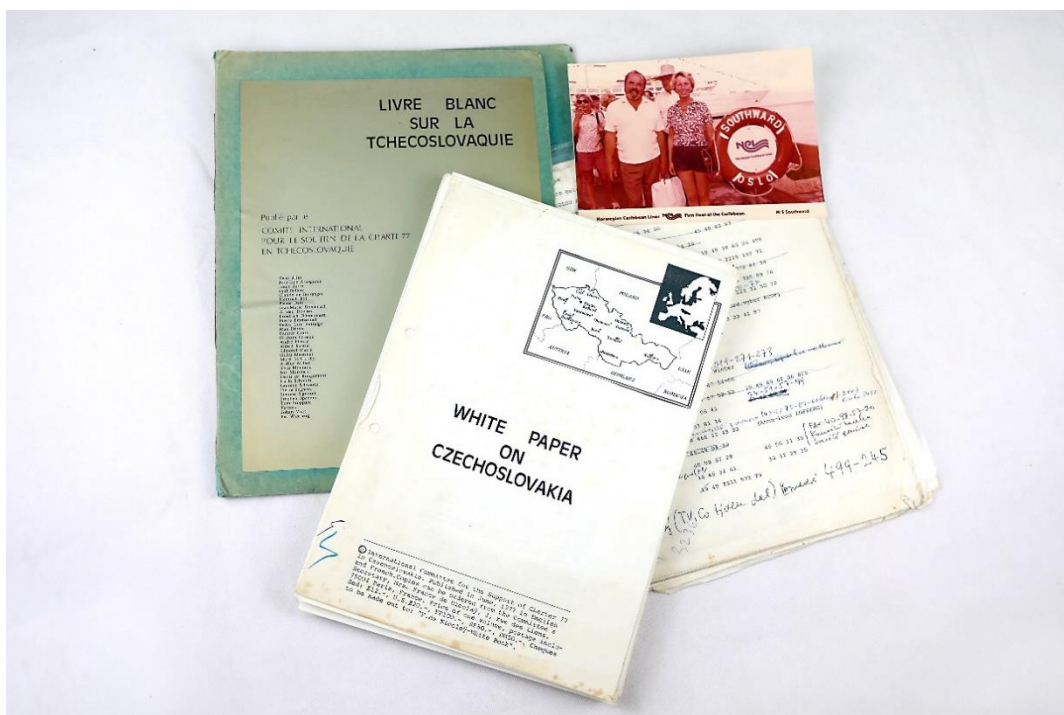
a) Oddělení sbírek a výstavnictví

Budování sbírek

V roce 2022 Oddělení výstavnictví a sbírek získalo (formou darů, zápůjček i nákupů) řadu zajímavých dvojrozměrných a trojrozměrných předmětů, z nichž některé budou využity k připravovaným výstavám muzea a také ve stálé expozici v Domě pážat na Hradčanech.

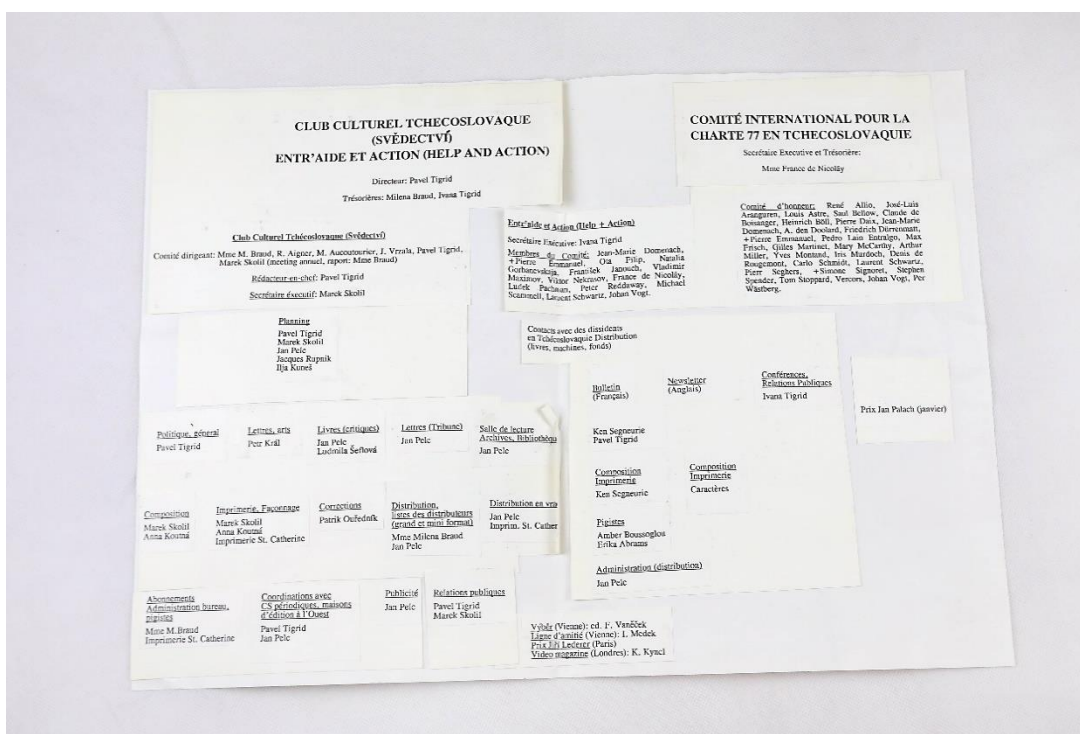
Jednalo se mimo jiné o část pozůstalosti po Pavlu Tigridovi (zakoupené od badatele Radka Schovánka). O Pavlu Tigridovi připravuje muzeum na podzim 2023 výstavu připomínající dvacáté výročí jeho úmrtí. Pro tuto výstavu oddělení již natočilo rozhovory s pamětníky (prozatím 4), kteří osobně Pavla Tigrida znali. Další položkou byla pozůstalost po Zdeňku Urbanovi, účastníku 2. odboje, v letech 1965-1969 československém velvyslanci ve Finsku a otci signatáře Charty 77, spoluzakladatele Občanského fóra a novináře Jana Urbana. Muzeum získalo i pozůstalost po velvyslanci JUDr. Jaromíru Kopeckém, významném čs. novináři, diplomatovi a spolupracovníkovi Edvarda Beneše, a posléze vězně komunistického režimu. Od potomků Sergeje Vojcechovského získalo muzeum do zápůjčky pro stálou expozici medailonek patřící tomuto veliteli čs. legií v Rusku a významnému generálu čs. armády uneseného Rudou armádou na jaře 1945 z Prahy do gulagu na Sibiři, kde v roce 1951 zemřel. Byla to i sbírka rozličných předmětů z doby komunistického režimu (od přenosného vojenského telefonu používaného Lidovými milicemi, po busty, sošky, vyznamenání a pamětní medaile komunistických politiků a dalších předmětů připomínající historii totalitních režimů v Československu ve 20. století.

V roce 2022 se počet sbírkových předmětů muzea zvýšil o 593. Jsou tvořeny 443 soubory tiskovin, 46 soubory strojopisů, 25 soubory rukopisů, 8 soubory výstřižků z novin a časopisů (tvořených 159 ks), 4 soubory fotografií (obsahujících 8 ks fotografií) a 67 kusy 3D sbírkových předmětů (1 ks z plastu, 1 ks z bakelitu a kovu, 30 ks z textilu, 2 ks z textilu a plastu, 4 ks z papíru, skla a dřeva, 4 ks z kovu, 1 ks z kartonu, 6 ks ze sádry, 1 ks z kovu a kartonu, 3 ks z kovu, textilu a kartonu, 2 ks z kovu a textilu, 1 ks z plátna a dřeva, 2 ks ze dřeva, skla, mosaze a okenářského tmelu, 5 ks z vinylu a papíru, 1 ks ze dřeva a kovu, 2 ks z mosaze, 1 ks z pozlaceného bronzu a textilu). Fond knihovny muzea se rozrostl o 289 knih a tištěných publikací. Celkově tvoří sbírkový fond muzea 1311 sbírkových předmětů, fond knihovny pak 836 knih včetně tištěných publikací a 98 časopisů. Oddělení výstavnictví a sbírek dále získalo formou zápůjčky 259 knih a tištěných publikací z pozůstalosti spisovatele a publicisty Karla Pacnera.

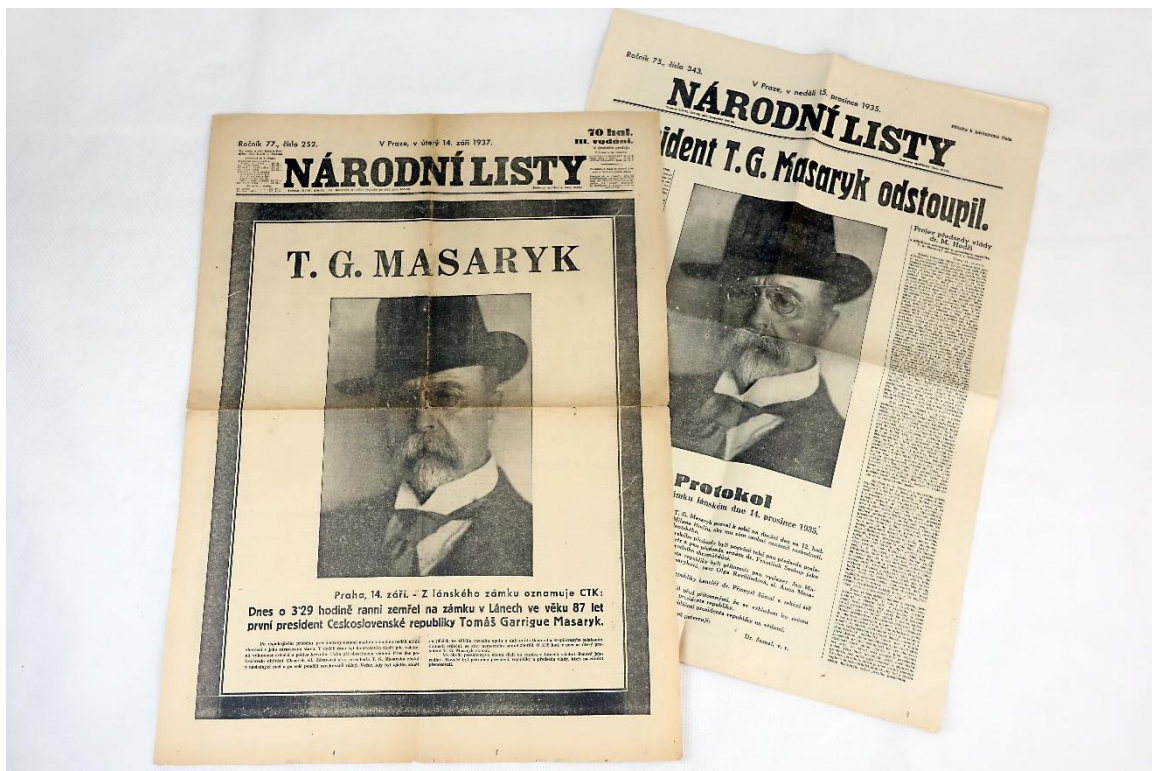
Bílá kniha o Československu (Livre Blanc sur la Tchécoslovaquie), strojopis, publikovaná, Mezinárodním výborem na podporu Charty 77 v Československu (Comité international pour le soutien de la Charte 77 en Tchécoslovaquie), v Paříži, v červnu 1977 v anglickém a francouzském jazyce. Mezinárodní výbor na podporu Charty 77 v Československu. Pavel Tigríd a Ivana Tigrídová, na dovolené v Karibiku v létě 1978.

Foto: Marta Myšková

Československý kulturní klub (Svědectví) (Club culturel Tchécoslovaque, Svědectví) Pomoc a akce (Entr'aide et action, Help and Action), Mezinárodní výbor Charty 77 v Československu, (Comité international pour la Charte 77 en Tchécoslovaquie), struktura těchto tří institucí v 70. letech 20. století.

Foto: Marta Myšková

Národní listy, ročník 75, č. 343, 15. prosince 1935, Příloha k jubilejnímu číslu. President T.G. Masaryk odstoupil.
Národní listy, ročník 77, č. 252, 14. září 1937, Úmrtí oznámení v novinách, T.G. Masaryk odstoupil.

Foto: Marta Myšková

Foto: Karel Polata

„Morávkovo okno“. Okno bytu ve 4. patře domu v ulici Pod Terebkou v Nuslích (dnes Čiklova 19, 14000 Praha 4), spjaté s odbojovou skupinou „Tři králů“. Část okna získalo muzeum v prosinci 2022 do svých sbírek darem od Karla Polaty z Iniciativy A. Z okna se spustili 13. 5. 1941 na lanku antény do relativní „svobody“ protektorátní Prahy parašutisté štábní kapitán Václav Morávek s četařem Františkem Peltánem, který se skupinou spolupracoval, Morávek při tom přišel o ukazováček na levé ruce, který si o lanku antény uřízl. Na schodišti jejich útěk kryl Josef Mašín, který byl přítom gestapem dopaden a později popraven. Poslední ze „Tři králů“ podplukovník Josef Balabán byl v té době již několik týdnů zatčen a později též popraven.

VÝSTAVY

V roce 2022 muzeum připravilo čtyři výstavy.

Pavel Vošický: *Tak kde jsou ti Američani?*

24. února – 26. března 2022, Kampus Hybernská

Výstavu tvoří výběr 29 politických karikatur, tvořené kombinovanou technikou, které autor tvořil v období od 50. až do konce 80. let 20. století. Doprovodným programem výstavy bylo představení stejnojmenné knihy (vydalo Muzeum v roce 2021), čtení z knihy a debata s autorem.

Ředitel muzea J. Kalous, autor vystavených obrazů P. Vošický a historik P. Blažek.

Foto: Vít Fojtek

Králové majálesů. Studentské slavnosti v Československu 1945-1990
29. dubna - 27. července 2022, Park Kampa
Ve spolupráci s Museem Kampa – Nadací Jana a Medy Mládkových

Podpora zřizovatele muzea z magistrátu hl. města Prahy, zleva J. Wolf,ředitel MXX J. Kalous, J. Pospíšil, B. Svoboda a historik MXX P. Blažek.

Foto: Marta Myšková

24. září – 29. prosince 2022, Zahrada Kliniky Dr. Pírka, Mladá Boleslav

autoři výstavy Petr Blažek, Jan Kalous, Juraj Marušiak s kurátorským příspěvím Petra Blažka a Víta Fojtka

Výstava proběhla v parku Kampa (na 12 oboustranných panelech, v noci osvětlených) a v interiéru Werichovy vily (ve vitrině umístěný tematický výběr sbírkových předmětů). Zabývala se majálesovými tradicemi, tak jak se vyvíjely zejména po druhé světové válce. Se změnou politických režimů v Československu se měnily i studentské slavnosti a nálady v československé společnosti. Studenti pak sehráli důležitou roli i během klíčových historických zlomů, vrcholících v době československých událostí roku 1968. Na výstavě byly prezentovány některé dosud nepublikované fotografie a dokumenty. Její součástí byl i doprovodný program ve formě komentovaných prohlídek a procházek do některých míst, kde v minulosti probíhaly neoficiální májové srazy mládeže (*Akce Mácha* – historická procházka z Kampa k pomníku Karla Hynka Máchy s předčítáním dobových dokumentů, Park Kampa a Petřín, 1. 5. 2022). Ve Werichově vile proběhly i dvě tematické debaty Vydán byl tištěný katalog výstavy v češtině a angličtině. Pro střední školy pak byly připraveny i tematické projektové hodiny pro dějepis a českou literaturu.

Autoři výstavy *Křesťanský demokrat JUDr. Bedřich Hostička* Petr Blažek, Vít Fojtek, Jan Kalous a Kryštof Zeman v rámci její vernisáže, jež se uskutečnila v Galerii Ambit 7. listopadu 2022.

Foto: Marta Myšková

Muzeum paměti XX. století se 26. srpna 2022 v podobě prodejního stánku s muzejními publikacemi aktivně zúčastnilo slavnostního otevření Památníku tří odbojů v Lošanech. O propagaci muzea se starali vedoucí Oddělení výstavnictví a sbírek Vít Fojtek a Veronika Bendová s její dcerou Viktorou.

Foto: Veronika Bendová

7) GRANTY A PARTNERSTVÍ MUZEA V ROCE 2022

A. Muzeum paměti XX. století připravilo v roce 2022 tyto žádosti o dotace, granty a finanční dary:

1. PŘEDLOŽENÉ ŽÁDOSTI O FINANČNÍ PODPORU PROJEKTU

Neinvestiční účelová individuální dotace MHMP

Muzeum paměti XX. století, z. ú. připravilo žádost svému zřizovateli hlavnímu městu Praze na provoz a činnost pro rok 2022.

Program CERV (Citizenship, Equality, Rights and Values 2021-2027) – projekt MPXX – historická paměť a dějiny XX. století

V rámci projektu, předloženém v oblasti CERV-Remembrance, Muzeum navrhovalo podpořit a rozvíjet inspirativním způsobem společnou kulturu paměti ve středoevropském prostoru. Nadnárodní projekt byl založen na spolupráci středních škol a organizací z České republiky, Slovenska, Maďarska a Polska. Naplňování priorit programu mělo být zajištěno zejména prací se studenty a jejich učiteli. Pracovní skupiny středoškolských studentů měly zpracovávat následující témata: 1) Reinterpretace událostí pomocí kulturních strategií (pomníky, texty v tisku, slavnosti, rituály apod.); 2) Úloha, zastoupení a perspektivy žen v těchto historických událostech – „ženy hrdinky“; 3) Postavení židovské komunity, návrat židů zpět do svých domovů a dobové vnímání holocaustu. Požadovaná podánní částka na částečné financování projektového záměru činila 39 640 EUR. Žádost Muzea splnila všechny formální náležitosti, nicméně nebyla finančně podpořena. Hodnocení žádostí v programu CERV probíhá na celoevropské úrovni a v oblasti Remembrance bylo vzhledem k omezenému rozpočtu výzvy podpořeno jen 33 projektů z celkových 142 mezinárodních projektů, které naplňovaly kritéria.

Státní fond kultury– projekt **Vydání knihy České povstání v květnu 1945**

V plánu aktivit Muzea na rok 2022 bylo i vydání knihy Františka Emmerta České povstání v květnu 1945 mapující vystoupení českého odbojového hnutí a celé společnosti proti nacistické okupaci českých zemí počátkem května 1945. Jedná se o populárně-naučnou, obsahově vyváženou publikaci reflektující nejnovější výsledky vědeckého poznání tématu. Projekt byl designován na realizaci a vydání 650 ks publikací v celkovém rozpočtu projektu 593 500,- Kč s žádostí o příspěvek 193 500,- Kč, což činí 32, 61% celkového rozpočtu. Projekt nebyl uznán k financování a publikace byla vydána dle původního plánu aktivit Muzea pro rok 2022 v rámci plnění plánu neinvestiční účelové individuální dotace MHMP v počtu 1000 ks. Jedná se o knihu v pevném obalu a papírovém boxu s vloženým sešitem s reprodukcemi archivních dokumentů ve zvláštní kapse. Kniha obsahuje více než 180 unikátních fotografií.

Česko-polské fórum – rok 2023 – projekt **4. ročník Festivalu dokumentárních filmů o XX. století s názvem Nezlomní a obětovaní**

Cílem projektového záměru je uspořádat rozšířený a prohloubený 4. ročník Festivalu a připomenout tak prostřednictvím historických dokumentárních filmů o 20. století široké veřejnosti, zejména současné generaci mladých lidí události související s totalitními režimy ve středoevropském prostoru. Celkový rozpočet projektu byl stanoven na 1 100 000,- Kč a požadovaná výše dotace z programu MZV ČR Česko-polské fórum byla 290 000,- Kč. Projektová žádost předložená Muzeem byla Programovou radou ČPF schválena a určena k podpoře ve výši 100 000,- Kč.

2. REALIZOVANÉ PROJEKTY

Neinvestiční účelová individuální dotace MHMP – Muzeum získalo od svého zřizovatele hlavního města Prahy na provoz a činnost v roce 2022 neinvestiční účelovou dotaci (smlouva DOT/53/01/001939/2022) ve výši 21 000 000,- Kč. Dotace byla projednána a schválena Zastupitelstvem hlavního města Prahy. Podrobná zpráva o realizaci projektu a využití grantové podpory je rozpracována v části 6) Odborná činnost Muzea a 9) Hospodaření Muzea.

Česko-polské fórum – rok 2022 - v roce 2022 byl realizován projekt **3. ročník Festivalu dokumentárních filmů o XX. století s názvem „Nezlomní a obětovaní“** předložený a schválený k podpoře v roce 2021 v rámci programu Ministerstva zahraničních věcí Česko-polské fórum. Uznaná podpora 290 000,- Kč byla určena na částečné financování realizace Festivalu v celkovém rozpočtu projektu 1 100 000,- Kč. Detailně je realizace projektu popsána v rámci vyhodnocení činnosti oddělení historického vzdělávání za rok 2022 v části 6) Odborná činnost Muzea.

Fórum dárců ČSOB – Finalizace aktivit projektu, který byl finančně podpořen v roce 2020. Na základě projektových aktivit schválených a podpořených v roce 2020 vznikly mimo jiné mobilní aplikace virtuálních prohlídek „Místa paměti“ v českém a anglickém jazyce.

B. Muzeum paměti XX. století v roce 2021 spolupracovalo při přípravě projektů, grantů a dotačních žádostí s těmito organizacemi a institucemi:

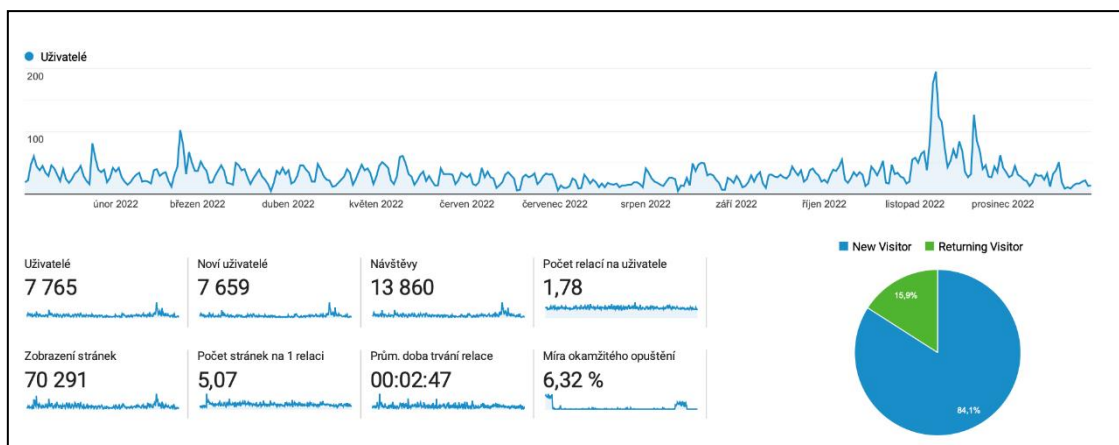
- Asociace muzeí a galerií;
- EUTIS, o.p.s.;
- Historický ústav Slovenskej akadémie vied;
- Knihovna Václava Havla;
- Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras;
- Muzeum Kampa;
- Národní muzeum;
- Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy;
- Platforma evropské paměti a svědomí;
- Polský institut v Praze;
- Senát parlamentu ČR;

- Smart Guide;
- Smíchovská střední průmyslová škola a gymnázium;
- Stowarzyszenie Scena Kultury (Festiwal Filmowy Niepokorni Niezłomni Wykleci);
- Umění bez bariér (festival Mene Tekel)
- Univerzita Karlova (rektorát)
- Úřad vlády ČR;
- Ústav pro studium totalitních režimů.

8) WEBOVÁ STRÁNKA, SOCIÁLNÍ SÍŤ, MUZEUM V MÉDIÍCH

a) Webová stránka

Webová stránka Muzea paměti XX. století byla zpuštěna v roce 2020. Je dostupná na adrese www.muzeum20stoleti.cz a www.mpxx.cz. Podle údajů statistického kódu Google Analytics měla webová stránka v roce 2022 celkem 7 765 uživatelů a 70 291 zobrazení stránek.

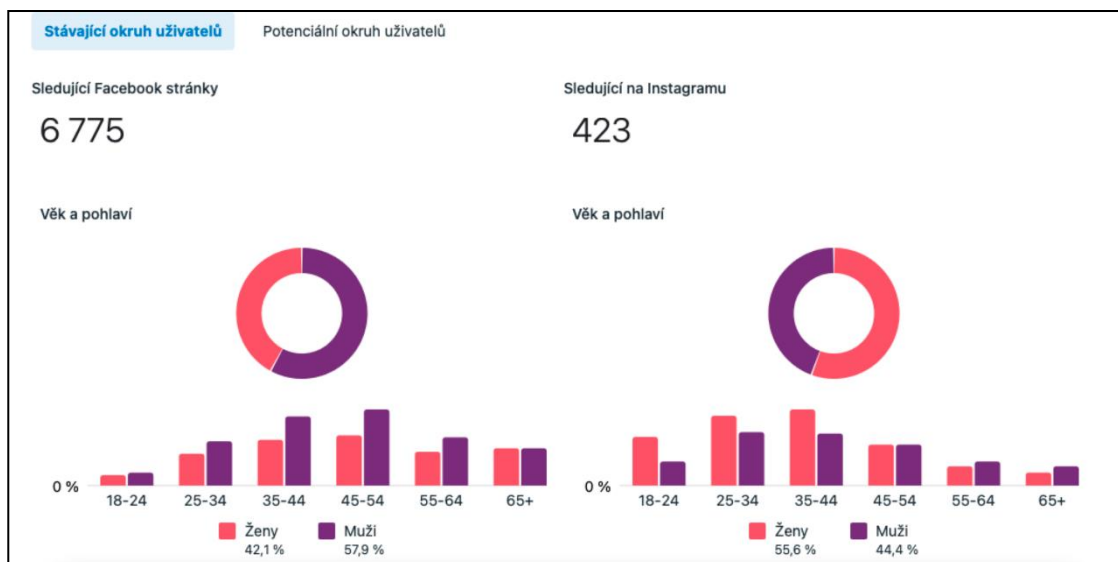

b) Sociální síť

Muzeum paměti XX. století využívá následující sociální síť: Facebook, Twitter, Instagram a YouTube.

– FACEBOOK

Facebooková stránka Muzea <https://www.facebook.com/muzeum20stoleti> vznikla 16. ledna 2020. Během roku 2022 Muzeum publikovalo původní příspěvky a získávalo nové příznivce. Současně byla facebooková stránka používána vedle YouTube kanálu muzea také k vysílání přímého přenosu či záznamů debat a filmového festivalu. Z tohoto důvodu byla také ze všech sociálních sítí nejvíce využívána placená reklama. V prosinci 2022 měla facebooková stránka muzea celkem 6 775 fanoušků.

– TWITTER

Twitterová stránka Muzea paměti XX. století <https://twitter.com/MStoleti>, vznikla 21. října 2020 V roce 2022 zde bylo publikováno celkem 153 tweetů, většinou původních. Účet měl celkem 191 sledujících.

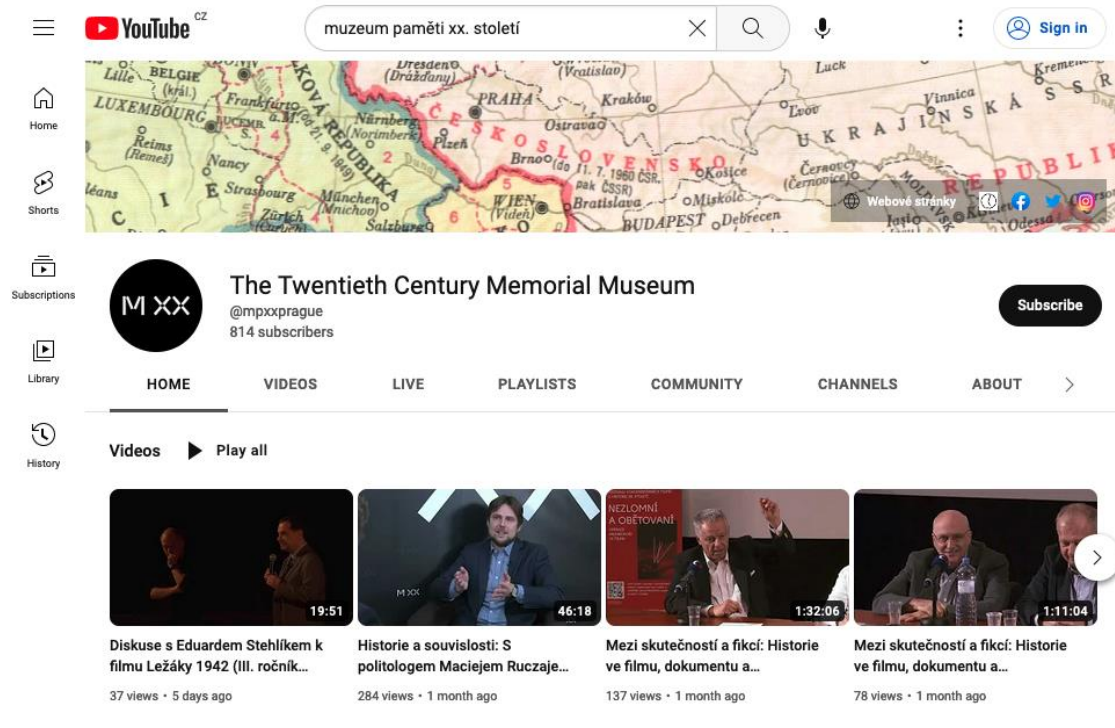

– INSTAGRAM

Instagramová stránka Muzea <https://www.instagram.com/muzeum20stoleti/> vznikla 7. října 2020. V roce 2021 měl účet celkem 368 sledujících, publikováno zde bylo celkem 179 příspěvků, většinou původních.

– YOUTUBE

Youtubový kanál Muzea paměti XX. století byl zřízen dne 10. března 2020 (<https://www.youtube.com/@mpxxprague>). Byla zde publikovány videozáznamy např. z debat na různá témata z historie 20. století, vernisáže výstav, atp. Kanál měl v roce 2022 celkem 814 odběratelů.

a) Muzeum paměti XX. století v médiích

Muzeum paměti XX. století se pravidelně objevuje v médiích. Zpracovali jsme přehled mediálních výstupů a zpráv o Muzeu a jeho aktivitách za rok 2022.

Leden 2022

19. 1. 2022 Petr Blažek: Jaký okamžik byl pro Jana Palacha zlomový? Odpovídá historik Petr Blažek (RadioZet.cz)

Únor 2022

28. 2. 2022 David Svoboda: Ukrajinka David Svoboda: Putinova obsese Ukrajinou kořen v ruském velmocenském mýtu. Historií jsou ale posedlí i Ukrajinci (Dvojka.rozhlas.cz)

Březen 2022

17. 3. 2022 Petr Hlaváček: Historik Vjatrovyč z obleženého Kyjeva: Voláme o pomoc, ruský teror v nás nevzbuzuje strach, ale vztek (Forum24.cz)

Duben 2022

29. 4. 2022 MPXX: Na Kampě začne venkovní výstava o historii majálesů (Prazskypatriot.cz)
29. 4. 2022 Hana Kordová Marvanová: Kordová Marvanová (STAN): Na pražské Kampě začne venkovní výstava o historii majálesů (Parlamentnilisty.cz)
27. 4. 2022 MPXX: Na pražské Kampě začne venkovní výstava o historii majálesů (Regionpraha.cz)
27. 4. 2022 MPXX: Na pražské Kampě začne venkovní výstava o historii majálesů (Praha.eu)
5. 4. 2022 MPXX: Praha má projekt Muzea paměti XX. století, otevřít by se mělo do dvou let (Seznamzpravy.cz)

Květen 2022

26. 5. 2022 David Svoboda: Putinismus je hybridní režim. Není neosovětský, ale blíží se fašismu, popisuje historik a ukrajinista Svoboda (Plus.rozhlas.cz)
20. 5. 2022 MPXX: Májová procházka za Králi Majálesů. Pozvání na venkovní výstavu na Kampě (Otevrenenoviny.cz)
13. 5. 2022 David Svoboda: Kulatý stůl – Z dějin Ukrajiny (TvNoe.cz)
9. 5. 2022 David Svoboda: Mýtus Velké vlastenecké války v politice Putina Ruska (Forum24.cz)
7. 5. 2022 Petr Blažek: Podrobná historie pražského pomníku maršála Koněva (Novinky.cz)
1. 5. 2022 MPXX: „Mácha“ – Historická procházka z Kamy na Petřín (Kdykde.cz)
1. 5. 2022 MPXX: Majáles – výstava a historie (ČT, Události v kultuře, od 04:23 min.)
1. 5. 2022 MPXX: Nová výstava Králové majálesů připomíná politický rozměr studentské slavnosti (CT24.ceskatelevize.cz)
1. 5. 2022 MPXX: Králové Majálesu na pražské Kampě (ČT 1, Události, od 45:19 min.)

Červen 2022

27. 6. 2022 MPXX: Historici mapují tajná pohřebiště z dob totalit. Může v nich být až 14 tisíc těl (iDnes.cz)
26. 6. 2022 Petr Blažek: Připomínka obětí komunistického režimu (Studio ČT 24, od 12:55 min.)
20. 6. 2022 David Svoboda: Svoboda ostře o Ukrajině: Média situaci přepalují a Zelenského zveličují, zlo v lidech pokropí živá voda (Reflex.cz)
15. 6. 2022 David Svoboda: Ukrajinista Svoboda: Kdyby byla Evropa co k čemu, tak by Zelenskyj žádné projevy mít nemusel (iRozhlas.cz)
2. 6. 2022 Petr Blažek: ‚Kéž jeho oběť nebyla marná.‘ Český rozhlas objevil dopis matky Jana Palacha studentům gymnázia (iRozhlas.cz)

Červenec 2022

14. 7. 2022 David Svoboda: Co z Wołyniem? Czeski historyk o przyszłości Polski i Ukrainy

(YouTube kanál Idž Pod Prąd TV)

11. 7. 2022 David Svoboda: Expert pro Blesk o ukrajinském protiútoku na jihu: Gesto Zelenského a válečné PR? (Blesk.cz)

Srpen 2022

23. 8. 2022 Petr Blažek: V Lošanech na Kolínsku se otevře Památník tří odbojů. Vznikl v rodném statku Josefa Mašína (Region.rozhlas.cz)

22. 8. 2022 Petr Blažek: V Lošanech se otevře Památník tří odbojů. Vznikl v rodném statku legionáře Josefa Mašína (iRozhlas.cz)

21. 8. 2022 Jan Kalous: 21. srpen 1969: Nemůžeme se bránit se zbraní v ruce, ale dělejme to nenávistí a pohrdáním k moskevským mocipánům (ČRo plus)

11. 8. 2022 David Svoboda: Válka na Ukrajině (Studio ČT 24, od 14:41 min.)

11. 8. 2022 Petr Blažek: Od Červeného Hrádku k rezignaci (ČT 24, Události, komentáře, od 49:56 min.)

9. 8. 2022 David Svoboda: Konflikt na Ukrajině může být první vlašťovka světové války. Západ to ale nechce vidět (Český rozhlas dvojka, Jak to vidí... David Svoboda)

4. 8. 2022 MPXX: Dům pážat na Hradčanech projde rekonstrukcí, stane se z něj Muzeum paměti XX. století (Praha IN.cz)

3. 8. 2022 Hana Kordová Marvanová: Praha obnoví historický Dům pážat na Hradčanech pro potřeby Muzea paměti XX. století (Praha.eu)

Září 2022

28. 9. 2022 MPXX: Nová výstava představuje 27 příběhů mučedníků, které zavraždily totalitní režimy. Jsou mezi nimi i Češi (iRozhlas.cz)

23. 9. 2022 MPXX: Výstava Století mučedníků (Bihk.cz)

23. 9. 2022 MPXX: Století mučedníků. Výstava představí křesťany, kteří se stali obětmi totalitních režimů (PrazskyPatriot.cz)

23. 9. 2022 MPXX: Výstava představí křesťanské oběti totalitních režimů 20. století (Cirkev.cz)

23. 9. 2022 MPXX: Výstava představí křesťanské oběti totalitních režimů 20. století (Cesky.radio.cz)

20. 9. 2022 MPXX: Výstava Století mučedníků představí křesťany, kteří se stali obětmi totalitních režimů (Praha.eu)

12. 9. 2022 MPXX: Seminář Dokumentární film v muzejní expozici (eMuzeum.cz)

Říjen 2022

28. 10. 2022 Petr Blažek: ‚Ať žije svobodné Československo.‘ Řád bílého lva I. třídy obdržel legionář a člen Tří králů Josef Mašín (iRozhlas.cz)

27. 10. 2022 MPXX: Nezlomní a obětovaní (Praha7.cz)
20. 10. 2022 MPXX: Místopředsedkyně J. Seitlová: Abychom uchovali naši svobodu, musíme si z historie připomínat to dobré i špatné (Senat.cz)
14. 10. 2022 Hana Kordová Marvanová: Hana Kordová Marvanová (BEZPP): Praha konečně splácí dluh generacím hrdinů i obětí (PrahaIn.cz)
13. 10. 2022 David Svoboda: Výstavu Hladomor na Ukrajině 1932–1933 můžete navštívit v pražském Klementinu (Forum24.cz)
10. 10. 2022 Jan Kalous: Každá revoluce požírá své děti. Slánského před smrtí nezachránila ani bezmezná loajalita k SSSR, popisuje historik (Plus.rozhlas.cz)
3. 10. 2022 MPXX: ČAK zve na konferenci Rudolf Slánský a spol. – justice a politické procesy (Advokatnidenik.cz)

Listopad 2022

23. 11. 2022 David Svoboda: Ruský vojenský konflikt se může ještě víc rozšířit. A to o čínskou válečnou operaci na Tchaj-wanu, upozorňuje ukrajinista Svoboda (Plus.rozhlas.cz)
19. 11. 2022 MPXX: Výstava „Křesťanský demokrat JUDr. Bedřich Hostička (7.–30. 11. 2022)“ (PrahaSkolska.eu)
17. 11. 2022 Petr Blažek: Petr Blažek: Happeningem proti totalitě (Life4You.cz)
17. 11. 2022 MPXX: Foto: Češi si připomněli 17. listopad. Svátek provázel pochod za demokracii i klima (Zpravy.aktualne.cz)
17. 11. 2022 Petr Blažek: Kniha Petra Blažka: Happeningem proti totalitě (Vecerni-praha.cz)
16. 11. 2022 MPXX: Představitelku běloruské opozice Cichanouskou přivítali představitelé Senátu na půdě horní parlamentní komory. Společně prodiskutovali mj. pomoc Bělorusům i aktuální situaci v zemi (Senat.cz)
14. 11. 2022 MPXX: Mezinárodní konference Ruská hybridní válka proti demokratickému světu se uskuteční v Praze ve dnech 16.–18. listopadu 2022 (Vlada.cz)
9. 11. 2022 MPXX: Hrdinství nevyučuje lidské slabosti, říká režisér Strach k filmu Operace Silver A (Echo24.cz)
8. 11. 2022 Petr Blažek, Maciej Ruczaj: Podvečerní Radiožurnál. Začíná festival dokumentárních filmů Nezlomní a obětovaní, připomíná operaci Anthropoid (ČRo Radiožurnál)
8. 11. 2022 Petr Blažek: Různé tváře operace Anthropoid. Festival Nezlomní a obětovaní uvede filmy o atentátu na Heydricha (iRozhlas)
8. 11. 2022 MPXX: Beneš byl realista, říká historik Čvančara (Echo24.cz)
8. 11.
8. 11. 2022 Petr Blažek: Odpolední Radiožurnál, Začíná festival dokumentárních filmů Nezlomní a obětovaní, 13:00 (ČRo, Radiožurnál)

8. 11. 2022 Petr Blažek: Odpoledne na Rádiu Zet, Rádio Zet, 16:00
7. 11. 2022 Jan Kalous: Festival Nezlomní a obětovaní začíná dnes (ČRo Radiožurnál, Rozhovory a komentáře, 12:08)
7. 11. 2022 MPXX: Filmy z druhé světové války tak trochu suplovaly westerny, říká historik Koura (Echo24.cz)
7. 11. 2022 Jan Kalous: Polední publicistika: Festival nezlomní a obětovaní – Jak dobře dovedou filmy přibližovat divákům historii 20. století (ČRo Radiožurnál, Události a komentáře, od 14:08)
7. 11. 2022, Jan Kalous: Festival dokumentárních filmů Nezlomní a obětovaní (ČT 24, Studio ČT 24, od 03:20)
6. 11. 2022 MPXX, Petr Blažek: Letos Anthropoid, příští rok bratři Mašínové (Echo Prime)
4. 11. 2022 MPXX: Třetí ročník festivalu dokumentárních filmů o XX. století nabídne 7. – 12. listopadu dokumentární i hrané snímky nejen o operaci Anthropoid (ČTK)
3. 11. 2022 MPXX: Festival dokumentárních filmů o XX. století (Praha7.cz)

Prosinec 2022

29. 12. 2023 Petr Blažek: V zatčení Slánského hrál roli dopis, který přinesl agent Nevečeřal. Zřejmě šlo o akci sovětských tajných služeb (Plus.rozhlas.cz)
16. 12. 2022 Radek Schovánek: Držitelem ceny města je publicista, historik a badatel Radek Schovánek (Mujicin.cz)
14. 12. 2022 Jan Kalous, Petr Blažek: Videozáznam Konference Rudolf Slánský a spol. – justice a politické procesy (AdvokatniDenik.cz)
12. 12. 2022 Jan Kalous: Z nepohodlného novináře a levicového intelektuála Kalandry udělali komunisté trockistu. Popravili ho se skupinou Horákové, připomíná historik (Plus.rozhlas.cz)
3. 12. 2022 Jan Kalous: Před 70 lety oběsili Slánského: Marně mlátil hlavou o topení, jeho popelem posypali silnici (CNN.iPrima.cz)

9) Hospodaření Muzea paměti XX. století za rok 2022

Zakladatel Muzea Hlavní město Praha v souladu s Notářským zápisem (NZ 687/2019), článek 7), vložil do majetku zapsaného ústavu vklad 10 milionů korun českých. V průběhu roku 2022 Muzeum do přidělení neinvestiční účelové individuální dotace na základě podané žádosti Muzeem MHMP využívalo částečně tento vklad ke své provozní činnosti.

Na základě podané žádosti Muzeem a následně uzavřené veřejnoprávní Smlouvy o poskytnutí neinvestiční účelové individuální dotace (dále jen „Smlouva“) pod číslem: DOT/53/01/001939/2022 ze dne 5. května 2022, byla Muzeu MHMP přidělena částka ve výši 21 000 tis. Kč na provoz Muzea za podmínek stanovených Smlouvou.

Muzeum sídlí v kancelářských prostorách MHMP, které si pronajalo v Opletalově ulici čp. 22 na Praze 1. Muzeum uzavřelo s MHMP Nájemní smlouvu (NAO/35/04/010561/2020) na objekt Domu pážat s přílehlými pozemky na adrese Kanovnická 3, Praha 1 dne 15. prosince 2020. V tomto objektu bude Muzeum po provedených stavebních úpravách realizovat svoji výstavní a provozní činnost. V současné době probíhá výběrové řízení na zhotovitele oprav objektu.

V roce 2022 Muzeum realizovalo v rámci svého působení pouze svoji hlavní činnost stanovenou v Zakládací listině v článku 5). Vedlejší činnost uvedená v článku 6) nebyla vytvářena, a to především vzhledem k provozně technickým a personálním kapacitám Muzea.

Informace o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje:

Muzeum ve své činnosti neprovádělo žádné aktivity v oblasti výzkumu a vývoje.

Informace o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích:

Organizace dodržuje zákonem uložené povinnosti v oblasti životního prostředí a pracovněprávních vztahů.

Informace o tom, zda účetní jednotka má pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí:

Účetní jednotka nemá pobočku ani jinou část obchodního závodu v zahraničí.

Informace o vývoji a stavu fondů k rozvahovému dni:

Účetní jednotka netvoří při své činnosti žádné fondy.

Informace o celkovém objemu nákladů v členění na náklady vynaložené pro plnění obecně prospěšných služeb, pro plnění doplňkových činností a na vlastní činnost zapsaného ústavu, včetně výše nákladů na mzdu ředitele a na odměny členů správní rady a členů dozorčí rady:

Vyplácenou mzdu ředitele v roce 2022, včetně odvodů, s ohledem na zákon o ochraně osobních údajů neuvádíme. Její výše je součástí osobních nákladů uvedených v sestavách Výroční zprávy. Dozorčí rada nemá za svoji činnost žádné odměny. Členové správní rady mohou pobírat odměnu ve výši 1 000 Kč měsíčně v případě splnění podmínek stanovených dozorčí radou.

V roce 2022 byla tato odměna vyplácena 4 členům správní rady a celkový vyplacený objem je rovněž součástí osobních nákladů uvedených v sestavách Výroční zprávy;

Informace o změně zakládací listiny a změně ve složení správní rady a dozorčí rady a o změně osoby ředitele, k nimž došlo v průběhu účetního období:

K datu sestavení výroční zprávy nejsou statutárnímu orgánu známy žádné další významně následné události kromě těch, kterou jsou již uvedeny v příloze k účetní závěrce. Tyto události nemají žádný významný dopad pro naplnění účelu této výroční zprávy.

Náklady

Muzeum v roce 2022 mělo celkové náklady ve výši 15.803 tis. Kč. Převážnou část tvořily osobní náklady, skládající se ze mzdových nákladů a povinných odvodů, a to ve výši 11.261 tis. Kč. Muzeum v rámci svých činností kromě stálých zaměstnanců využívá i pracovníky, se kterými uzavírá dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti.

Další nákladovou položkou ve výši 2.791 tis. Kč jsou služby. Muzeum využívá externě účetní firmu s poradenskými službami účetnictví, dále externí firmu na zpracování mezd s daňovým poradenstvím, úklidovou firmu. Rovněž právní služby Muzea jsou zajištěny na základě příkazních smluv. Služby takto poskytované externími firmami jsou ekonomicky výhodnější za současného stavu provozu Muzea, než když by byly zajišťovány kmenovými zaměstnanci na uvedených pozicích.

V nákladových položkách se rovněž odráží zrealizovaný třetí ročník festivalu „Nezlomní a obětovaní, který patří mezi prioritní činnost Muzea.

Náklady v tis. Kč:

501	Spotřeba materiálu	1.495
501001	Materiál na výrobu - vtištěné knihy	920
501007	Slavnostní cena	34
501101	Kancelářské potřeby	129
501102	Knihy	2
501103	Reklamní a propagační předměty	90
501105	DDHM	131
501106	Fotografie	129
501107	Zdravotní potřeby	8
501108	Kytice	12
501109	Příslušenství, náhradní díly	5
501110	Materiál na úklid	19
501201	Nákup sbírkových předmětů	17
502	Spotřeba energie	438
502001	Spotřeba energie	438
50x	Spotřebované nákupy	1.933
512	Náklady na cestovné	11
512001	Cestovné tuzemské	11
513	Náklady na reprezentaci	23
513001	Občerstvení	23
518	Ostatní služby	2.757
518005	Nájemné nemovitého majetku	313
518006	Nájemné movitého majetku	210

518007	Pronájem kopírky	25
518070	Úklidové služby	95
518101	Poradenské služby	298
518102	Právní služby	14
518103	Internetové a IT služby	8
518104	Zpracování mezd	84
518105	Kopírování	1
518106	Honoráře	247
518107	Reklama, propagace, inzerce	151
518108	Poštovné	8
518109	Datové schránky	8
518110	Grafické služby	293
518111	Lékařské prohlídky, testování Covid	8
518114	Telefonní služby	5
518115	Audit	56
518116	PR služby a sociální komunikace	61
518117	Překladatelské služby	132
518118	IT služby	40
518119	Marketingové služby	131
518120	Převozy věcí	0
518201	Zapůjčení techniky	8
518202	Produkční práce	232
518203	Náklady vlastníka nemovitosti	9
518206	Projekce filmu	27
518207	Odměna za poskytnutí licence	40
518208	Technické zajištění akce	179
518301	Drobný nehmotný majetek	61
518998	Ostatní služby daňově uznatelné	14

51x	Služby	2.791
------------	---------------	--------------

521	Mzdové náklady	8.515
521001	Hrubé mzdy	7.434
521002	Hrubé mzdy DPP/DPČ	1.081
524	Zákonné sociální pojištění	2.746
524001	Sociální a zdravotní pojištění	2.746

52x	Osobní náklady	11.261
------------	-----------------------	---------------

538	Ostatní daně a poplatky	2
538001	Poplatky Státní fond kultury	2
538002	Správní poplatky	0

53x	Daně a poplatky	2
------------	------------------------	----------

545	Kurzové ztráty	0
545000	Kurzové ztráty	0
549	Jiné ostatní náklady	61
549101	Bankovní poplatky	7
549102	Zákonné pojištění Kooperativa	34
549103	Pojištění odpovědnosti	17
549104	Členské příspěvky	23

54x	Ostatní náklady	61
------------	------------------------	-----------

551	Odpisy dlouhodobého majetku	16
551001	Odpisy dlouhodobého majetku	16

55x	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek	16
561	Změna stavu zásob nedokončené výroby	100
561000	Změna stavu zásob nedokončené výroby	100
563	Změna stavu zásob výrobků	-360
563001	Změna stavu zásob výrobků - knihy	-360
56x	Změna stavu zásob vlastní činnosti	-260
Náklady celkem		15.803

V souladu se Smlouvou Muzeum vrátilo část neinvestiční individuální účelové dotace ve výši 5 747 tis. Kč HMP v předepsaném termínu do 31. ledna 2023 na stanovený účet HMP. Jak vyplývá ze Smlouvy, Muzeum vyúčtovalo neinvestiční individuální dotaci HMP do 31. března 2023 a vyúčtování řádně odevzdalo. Vypočtená vratka v sobě nese snížení nájmu Domu pážat, který má Muzeum pronajatý od HMP na deset procent z nájmu a neobsazená tabulková místa.

Výnosy

Výnosy Muzea jsou především z prodeje vydaných knih a z prodeje služeb. V jiných ostatních výnosech jsou vedeny výnosy za společné aktivity Muzea na základě smluv o spolupráci na projektech uskutečněných společně v roce 2022.

V roce 2022 kromě uvedené provozní neinvestiční dotace MHMP získalo i dotaci z Ministerstva zahraničních věcí – České polské fórum ve výši 290 tis. Kč na třetí ročník festivalu. Dotace byla řádně vyúčtována, což poskytovatel písemně potvrdil ve svém sdělení.

Výnosy v tis. Kč:

601	Tržby za vlastní výrobky	85
601001	Tržby za vlastní výrobky - knihy	85
602	Tržby z prodeje služeb	107
602000	Tržby z prodeje služeb	107
60x	Tržby za vlastní výkony a za zboží	192
644	Výnosové úroky	2
644101	Výnosové úroky PPF	2
64x	Ostatní výnosy	2
691	Provozní dotace	14.938
691002	Dotace Hl. město Praha	21.000
691003	Dotace Ministerstvo zahraničí	290
691102	Dotace HMP - vratka za minulé období	-6.352
69x	Provozní dotace	14.938
Výnosy celkem		15.132

Hospodářský výsledek

Vzájemným porovnáním výnosů a nákladů je hospodářským výsledkem pro rok 2022 ztráta ve výši 671 tis. Kč.

Ztráta roku 2022 byla způsobena především vratkou dotace z roku 2021 dle rozhodnutí HMP. Dalšími vlivy jsou účtování zásob a účtování nákladů na přelomu roku, kde jsou účetní pravidla odlišná od pravidel pro poskytování dotace. Ztráta bude financována z vlastního jmění – vkladu zakladatele.

Inventarizace

Na základě Nařízení ředitele Muzea číslo 1/2022 ze dne 1. prosince 2022 byla v Muzeu provedena dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, inventarizace majetku Muzea a to:

- a) fyzická inventura – předměty v užívání dle evidence dlouhodobého majetku;
- b) fyzická inventura – sklady – knihy;
- c) fyzická inventura – pokladní hotovost;
- d) dokladová inventura – pohledávky, závazky, časové rozlišení;
- e) dokladová inventura – banka PPF.

Provedenou inventurou ustanovenou inventarizační komisí nebyly zjištěny žádné inventurní rozdíly. Byl sepsán protokol o inventarizaci, který byl následně schválen ředitelem Muzea.

Závěrem

Muzeum v roce 2022 hospodařilo s péčí řádného hospodáře, veškeré jeho výdaje/náklady jsou řádně podloženy účetními doklady na základě objednávek smlouvy apod. v souladu s vnitřní směrnici o Oběhu účetních dokladů. Výdaje byly řádně odsouhlaseny dle uvedené směrnice, souhlasy zaznamenány na likvidačním lístku. Řádně je vedena i docházka a mzdové výdaje, včetně vedení pokladny Muzea s následnými kontrolami v průběhu roku.

V průběhu roku byla uskutečněna kontrola HMP na vyúčtování neinvestiční účelové dotace HMP 2021 – nebylo zjištěno žádné pochybení ve vyúčtování.

V souladu s článkem 12 odst. 3) Notářského zápisu podléhá účetní závěrka Muzea ověření auditorem. Audit provádí v současné době společnost Moore Audit CZ s.r.o.

Uvedená firma prováděla audit Muzea za rok 2020 a 2021 a nezjistila žádná pochybení.

Ověřená účetní závěrka a související zpráva auditora za rok 2022 bude zveřejněna na webových stránkách Muzea jako v letech minulých, současně bude odeslána Městskému soudu v Praze ke zveřejnění ve sbírce listin veřejného rejstříku.

Praha 27. června 2023

.....
PhDr. Jan Kalous, Ph.D.
ředitel Muzea